

Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів

Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів

Цей звіт був затверджений Комітетом з бюджетно-фінансових питань 16 листопада 2020 року та підготовлений до публікації Секретаріатом ОЕСР.

Цей документ, а також будь-які дані та карти, що містяться в ньому, не впливають на статус або суверенітет будь-якої території, на делімітацію міжнародних кордонів і меж, а також на назву будь-якої території, міста чи регіону.

Посилайтеся на цю публікацію наступним чином:

ОЕСР (2020 р.), Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів, ОЕСР, Париж.

<http://www.oecd.org/tax/crime/tax-crime-investigation-maturity-model.htm>

Єдиними офіційними версіями цього документа є англійський та/або французький тексти. ОЕСР не несе відповідальності за якість перекладу та його відповідність мові оригіналу. У разі розбіжностей між офіційними версіями та цим перекладом, переважну силу мають тексти офіційних версій.

Автор фото: © Andrey Suslov – Shutterstock.com.

Виправлення до публікацій ОЕСР можна знайти за посиланням www.oecd.org/publishing/corrigenda.

© ОЕСР, 2020 р.

Ви можете копіювати, завантажувати або роздруковувати матеріали ОЕСР для особистого використання, а також включати уривки з публікацій, баз даних і мультимедійних продуктів ОЕСР у власні документи, презентації, блоги, вебсайти та навчальні матеріали за умови відповідного посилання на джерело та власника авторських прав. Всі запити на громадське або комерційне використання та права на переклад слід надсилати на адресу rights@oecd.org. Запити на отримання дозволу на фотокопіювання частин цього матеріалу для публічного або комерційного використання слід надсилати безпосередньо до Центру з питань захисту авторських прав (CCC) за адресою info@copyright.com або до Французького центру з питань використання авторського права (CFC) за адресою contact@cfcopies.com.

Зміст

Стислий виклад	4
1 Рекомендації записка щодо застосування моделі рівнів розвитку	5
Загальна інформація	5
Мета розслідування податкових злочинів	5
Визначені результати	5
Рівні розвитку	6
Концептуальна діаграма	6
Характерні ознаки	7
Оцінювання ефективності	8
Посібник із виконання самооцінювання	9
2 Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів	10
Принцип 1. Забезпечення криміналізації податкових правопорушень	10
Принцип 2. Розробка ефективної стратегії боротьби з податковими злочинами	18
Принцип 3. Наявність достатніх слідчих повноважень	25
Принцип 4. Наявність дієвих повноважень на заморожування, арешт та конфіскацію активів	31
Принцип 5. Створення організаційної структури з визначеними обов'язками	39
Принцип 6. Забезпечення достатніх ресурсів для розслідування податкових злочинів	45
Принцип 7. Визнання податкових злочинів предикатним правопорушенням, що передуює відмиванню грошей	51
Принцип 8. Наявність ефективної основи для внутрішньої міжвідомчої співпраці	55
Принцип 9. Забезпечення наявності механізмів міжнародної співпраці	73
Принцип 10. Захист прав підозрюваних	80
Додаток А. Приклад можливого формату проведення самооцінювання	86

Стислий виклад

Модель рівнів розвитку — це інструмент, розроблений для проведення юрисдикціями самостійного оцінювання своєї спроможності розслідувати податкові злочини та сприяти дотриманню податкового законодавства шляхом розвитку відповідних можливостей. На основі публікації ОЕСР 2017 року «Боротьба з податковими злочинами: десять глобальних принципів»¹ модель описує еволюційний шлях через чотири рівні розвитку: зародження, становлення, усталеність та реалізацію потенціалу, щоб продемонструвати, як вдосконалюються можливості правозастосування завдяки постійному розвитку процедур і комплексному впровадженню кожного з цих принципів. Процедури, що застосовуються для впровадження Десяти глобальних принципів, використовуються як об'єктивні критерії для визначення рівня розвитку в певній юрисдикції. Це процедури, виокремлені в багатьох юрисдикціях, які допомогли досягти визначених результатів та загальної мети органів, що розслідують податкові злочини. На вищих рівнях розвитку режим розслідування податкових злочинів є ефективним, підтримує цілісність податкової системи та Цілі сталого розвитку (ЦСР) щодо мобілізації внутрішніх ресурсів та протидії незаконним фінансовим потокам (НФП).

Самооцінювання за допомогою Моделі рівнів розвитку є суто добровільним заходом. Модель не встановлює жодних нових глобальних мінімальних стандартів, яких повинні дотримуватися юрисдикції. Модель рівнів розвитку аналізує, яким чином юрисдикція може розвивати здатність протидіяти податковим злочинам, а не просто описує те, що відбувається в рамках режиму розслідування податкових злочинів. Акцент на розвитку можливостей є невід'ємною складовою Моделі рівнів розвитку на знак визнання Аддис-Абебської податкової ініціативи та Барійської декларації G7, але він є актуальним для юрисдикцій на всіх етапах розвитку. Рівень реалізації потенціалу зосереджується на перспективних рисах, завдяки чому він є актуальним для розвинених юрисдикцій.

Заходи з удосконалення процедур, описані в моделі за кожним принципом, були емпірично визначені в результаті опитувань, проведених у 41 юрисдикції в рамках другого видання «Боротьба з податковою злочинністю: десять глобальних принципів», а також на основі результатів самооцінювання, проведеного в різних регіонах у рамках програми TIWB-CI.

Координатором цього самооцінювання є орган, що займається розслідуванням податкових злочинів. Однак, враховуючи тісний зв'язок між податковими злочинами та іншими фінансовими злочинами, самооцінювання за моделлю рівнів розвитку надає максимально інформативну картину лише тоді, коли проводиться спільно з відповідними зацікавленими сторонами, включаючи правоохоронні органи з протидії фінансовим злочинам, прокуратуру та органи влади. Крім того, самооцінювання має на меті не порівняння з іншими юрисдикціями, а виявлення успішних універсальних процедур, які допомогли досягти визначених результатів і загальної мети боротьби з податковими злочинами в різних юрисдикціях.

Модель рівнів розвитку складається з трьох частин:

- **Розділ 1. Рекомендаційна записка щодо застосування моделі рівнів розвитку.** У цьому розділі подано загальний огляд моделі та пояснення щодо її використання.
- **Розділ 2. Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів.** Цей розділ містить модель, яка може бути використана органами, що займаються розслідуванням податкових злочинів, для цілей самооцінювання.
- **Додаток А** містить приклад можливого формату проведення самооцінювання.

---

¹ Джерело: ОЕСР (2017 р.), «Боротьба з податковими злочинами: Десять глобальних принципів», OECD Publishing, Париж. <http://www.oecd.org/tax/crime/fighting-tax-crime-the-ten-global-principles.htm>

1 Рекомендаційна записка щодо застосування моделі рівнів розвитку

Загальна інформація

Модель рівнів розвитку, як і будь-яка інша форма моделювання, є спрощеною структурою, призначеною для пояснення складних процесів розслідування податкових злочинів з метою відстежування, розуміння та спрямування зусиль з розвитку можливостей в юрисдикції. Це інструмент самооцінювання, який допомагає юрисдикціям зрозуміти, на якому етапі вони перебувають у впровадженні Десяти глобальних принципів на основі набору емпірично відстежуваних показників. Також модель окреслює шлях для майбутнього прогресу в напрямку посилення можливостей правозастосування для досягнення загальної мети режиму розслідування податкових злочинів.

Крім того, що модель забезпечує основу для розширення можливостей боротьби з податковими злочинами, вона надає юрисдикціям механізм для відстеження їхнього прогресу у впровадженні Десяти глобальних принципів з плином часу. Таким чином, вона також слугує важливим інструментом для вимірювання впливу заходів з розвитку можливостей протидії податковим злочинам, у тому числі тих, що просуваються Аддис-Абебською податковою ініціативою та Барійською декларацією G7.

Ця Рекомендаційна записка призначена для використання як довідковий посібник для юрисдикцій, які самостійно проводять самооцінювання за допомогою Моделі рівнів розвитку. У ньому стисло пояснюються мета та визначені результати режиму розслідування податкових злочинів, ключові концепції Моделі рівнів розвитку, а також те, як юрисдикції можуть використовувати Модель рівнів розвитку у своїх зусиллях з розбудови можливостей.

Мета розслідування податкових злочинів

У широкому розумінні, мета режиму розслідування податкових злочинів може бути сформульована наступним чином:

«Підтримка мобілізації внутрішніх ресурсів шляхом усунення дефіциту податків, протидії незаконним фінансовим потокам та підтримання цілісності податкової системи, що призведе до покращення добровільного дотримання податкового законодавства через ефективні заходи стримування».

Визначені результати

Визначені результати — це конкретні, точно сформульовані твердження, що описують наслідки впровадження Десяти глобальних принципів, які вважаються необхідними для досягнення загальної мети

режиму розслідування податкових злочинів. Наступні шість визначених результатів були встановлені на основі досвіду багатьох країн:

- покращення дотримання вимог з боку платників податків;
- стратегічний підхід до боротьби з поточними, новими та майбутніми ризиками податкових злочинів ґрунтується на загальнодержавному підході;
- посилення притягнення до відповідальності за податкові та інші фінансові злочини фізичних та юридичних осіб, у тому числі офіційних осіб, які допускають вчинення злочинів;
- посилення попередження та виявлення податкових та інших фінансових злочинів;
- застосування до правопорушників стримуючих кримінальних санкцій та конфіскація доходів, одержаних злочинним шляхом;
- посилення міжнародної співпраці у глобальній боротьбі з незаконними фінансовими потоками.

Ступінь досягнення юрисдикціями цих визначених результатів залежить від рівня розвитку та ефективності режиму розслідування податкових злочинів.

Рівні розвитку

Модель окреслює чотири рівні розвитку, характерні риси яких підсумовані нижче.

- Зародження: цей рівень визначає юрисдикції, де застосовувалися певні процедури для розвитку певних можливостей боротьби з податковими злочинами, але вони продовжують залишатися несистематичними і, отже, потребують подальшого суттєвого вдосконалення.
- Становлення: цей рівень визначає юрисдикції, в яких було розпочато певні реформи з удосконалення процедур, але ці процедури ще не є систематично впровадженими та усталеними.²
- Усталеність: цей рівень визначає юрисдикції, в яких запроваджено надійні процедури, що призвело до високого рівня спроможності у боротьбі з податковими злочинами, й вони є усталеними. Очікується, що багато розвинених юрисдикцій будуть знаходитися на цьому рівні.
- Реалізація потенціалу: цей рівень визначає юрисдикції, де процедури оптимізовано, що призвело до зміни парадигми у боротьбі з податковими злочинами із застосуванням нових інноваційних інструментів і технологій. Очікується, що лише деякі юрисдикції будуть постійно перебувати на цьому рівні, але в середньостроковій перспективі юрисдикції можуть перейти з рівня усталеності на рівень реалізації потенціалу.

При визначенні рівнів розвитку рівень «Усталеність» використовувався для опису усередненого стану справ у більшості розвинених юрисдикцій. Використовуючи цей рівень як точку відліку, інші рівні розвитку були конкретизовані шляхом опису еволюційного шляху вдосконалення процедур, від рівня «Зародження» до рівня «Усталеність» через проміжний рівень «Становлення». Шлях від рівня усталеності до рівня реалізації потенціалу має на меті описати можливості, доступні в розвинених юрисдикціях для вирішення нових ризиків у середньостроковій перспективі.

Концептуальна діаграма

Досвід країн свідчить про те, що несистемне впровадження Десяти глобальних принципів, як правило, пов'язане з неефективністю та низьким рівнем розвитку. Синхронізоване впровадження підвищує ефективність у досягненні визначених результатів, що веде до вищого рівня розвитку. Іншими словами,

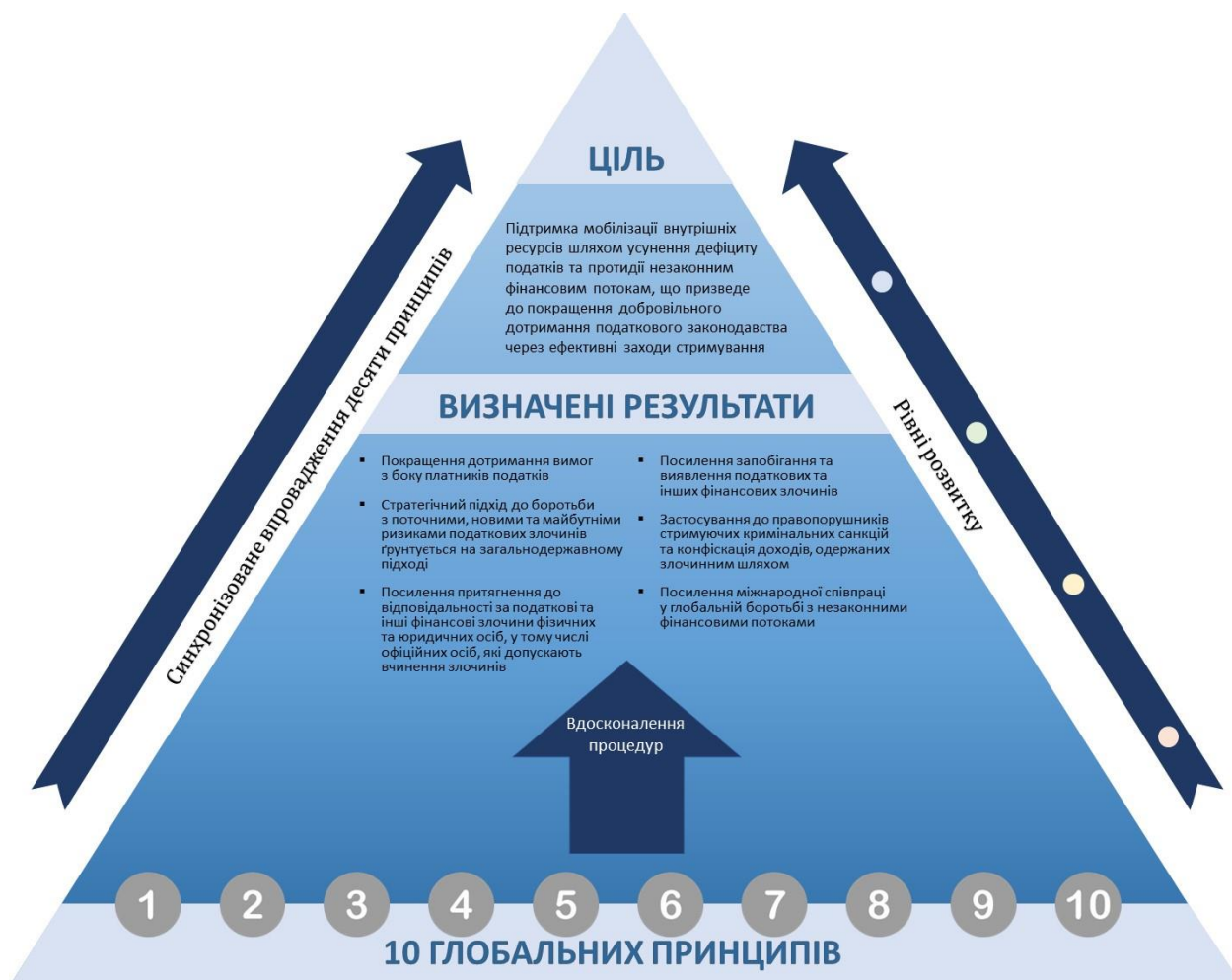
---

² Формалізація означає, що процес вкорінений у спосіб виконання роботи, а також що існує загальноорганізаційна прихильність і послідовність процедури.

враховуючи взаємопов'язаний характер кожного з принципів, досягнення нижчого рівня розвитку за одним принципом негативно вплине на визначені результати та мету в цілому.

Концептуальна схема, наведена нижче, візуалізує ці концепції моделі і те, як вони поєднуються між собою. Вона демонструє, як впровадження Десяти глобальних принципів шляхом удосконалення процесів та синхронізованого впровадження вказаних принципів підвищить ефективність завдяки розширенню можливостей правоохоронних органів у боротьбі з незаконними фінансовими потоками, що сприятиме досягненню визначених результатів. Ефективний режим розслідування податкових злочинів сприятиме досягненню головної мети. Будь-яка юрисдикція рухається еволюційним шляхом до рівня реалізації потенціалу по мірі впровадження Десяти глобальних принципів колективно та більш ефективним чином.

Рисунок 1.1. Концептуальна основа Моделі рівнів розвитку

Примітка. Будь-яка юрисдикція рухається еволюційним шляхом до досягнення загальної мети режиму протидії податковим злочинам по мірі впровадження Десяти глобальних принципів колективно та більш ефективним чином.

Характерні ознаки

Використовуючи Десять глобальних принципів як складові одиниці, модель рівнів розвитку розбиває кожен з Десяти принципів на декілька окремих, але пов'язаних між собою елементів. Для кожного елемента модель надає опис певних процесів на чотирьох рівнях розвитку, які емпірично спостерігаються в різних юрисдикціях.

Ці дескриптори вважаються показниками певного рівня розвитку і називаються «характерними ознаками». Зіставлення цих характерних ознак з чотирма рівнями розвитку є суттю моделі рівнів розвитку, і юрисдикції оцінюють свій рівень за цими характерними ознаками.

Певна візуалізація того, як ці характерні ознаки застосовуються в оцінюванні, наведена нижче.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Характерні ознаки					
Елемент	Піделемент 1	Характеристики процесів на рівні зародження для підлементу 1	Характеристики процесів на рівні становлення для підлементу 1	Характеристики процесів на рівні усталеності для підлементу 1	Характеристики процесів на рівні реалізації потенціалу для підлементу 1
	Піделемент 2	Характеристики процесів на рівні зародження для підлементу 2	Характеристики процесів на рівні становлення для підлементу 2	Характеристики процесів на рівні усталеності для підлементу 2	Характеристики процесів на рівні реалізації потенціалу для підлементу 2

На кожному рівні розвитку характерні ознаки відображають різні риси. На рівні зародження процеси мають ситуативний характер, тоді як на рівні становлення здійснюються ініціативи з удосконалення процесів, але вони не є систематично впроваджуваними та усталеними. Рівень усталеності характеризується надійністю процесів та формалізацією. Удосконалення процесів для підвищення спроможності правозастосування має важливий вплив на ефективність режиму розслідування податкових злочинів у досягненні визначених результатів та загальної мети.

За задумом очікується, що ці характерні ознаки демонструватимуть чітке покращення від попереднього до наступного рівня розвитку. Під час оцінювання експерт повинен проаналізувати характер процесів, а також те, як юрисдикція ініціювала вдосконалення процесів і робила кроки в напрямку усталення зазначених процесів. Після кожного елемента включено розділ для коментарів/відгуків, щоб оцінювач міг занотовувати зауваження та надати додаткову інформацію.

Модель також містить короткий вступний текст перед кожним принципом, який коротко описує ключові особливості принципу, що розглядається, та характеристику еволюційного шляху до вищих рівнів розвитку.

Оцінювання ефективності

Ефективність досягнення визначених результатів через розбудову спроможності шляхом впровадження Десяти глобальних принципів включено до характерних ознак моделі. Під час самооцінювання необхідно розглянути два основні питання: (i) наскільки режим розслідування податкових злочинів був ефективним у досягненні поставлених цілей та визначених результатів? (ii) що можна зробити для підвищення ефективності?

Модель рівнів розвитку передбачає детальний аналіз ефективності режиму за допомогою механізму перевірки та моніторингу в юрисдикції (Принцип 2.4, розглянутий у Розділі 2). Досвід країн показує, що юрисдикції, які успішно впроваджують Десять глобальних принципів синхронізовано та регулярно аналізують процес впровадження, досягають вищих рівнів ефективності. Переважна практика ведення та аналізу відповідної статистики надає інформацію органам, що займаються розслідуванням податкових злочинів, і органам влади, забезпечує гнучкість у реагуванні на ризики, що виникають, і дає змогу коригувати курс. Таким чином, надійність внутрішнього циклу зворотного зв'язку підвищує рівень розвитку юрисдикції.

Що стосується другого питання про те, як підвищити ефективність, то Модель рівнів розвитку дає можливість визначити фактори, які негативно впливають на ефективність під час самооцінювання а також кроки, які необхідно вжити для підвищення ефективності. Під час самооцінювання учасники можуть записати «Пропозиції наступних кроків» у полі для зворотного зв'язку після кожного принципу. Таким чином, надійний механізм перевірки та моніторингу є ключовою рисою розвиненої юрисдикції.

Посібник із виконання самооцінювання

Координатором самооцінювання за Моделлю рівнів розвитку є орган, що займається розслідуванням податкових злочинів. Однак, враховуючи тісний зв'язок між податковими злочинами та іншими фінансовими злочинами, самооцінювання поширюється на оцінювання міжвідомчої координації як невід'ємної частини цієї роботи. Тому одним із можливих форматів проведення самооцінювання є семінар за участю представників усіх відповідних правоохоронних органів та органів влади. Юрисдикції можуть також розглянути можливість поєднання самооцінки за допомогою Моделі рівнів розвитку з іншими інструментами зовнішнього оцінювання або іншими відповідними внутрішніми/зовнішніми звітами про юрисдикції.

Самооцінювання за допомогою Моделі рівнів розвитку є суто добровільним заходом. Модель не встановлює жодних нових глобальних мінімальних стандартів, яких повинні дотримуватися юрисдикції. Рівень потенціалу спрямований у майбутнє і стосується практик, які виходять за рамки існуючих стандартів та загальноприйнятих практик. Рівень потенціалу включає складні показники, які можуть розглядатися на добровільній основі в середньостроковій перспективі, але не встановлюють нових глобальних стандартів. Усі міжнародні документи та глобальні стандарти, включаючи принципи багатосторонньої Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (МАС) та зобов'язання, передбачені іншими існуючими міжнародними зобов'язаннями, такими як договори про взаємну правову допомогу, є непорушними, і ця модель не має на меті стверджувати протилежне. Наприклад, у відповідних випадках Модель рівнів розвитку відображає міжнародні стандарти в певних сферах (наприклад, щодо обміну інформацією для податкових цілей, контроль за дотриманням яких здійснює Глобальний форум з питань прозорості та обміну інформацією для податкових цілей, або щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, контроль за дотриманням яких здійснює Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)), але не передбачає, що країни повинні виходити за рамки цих стандартів, а повноваження щодо перегляду цих міжнародних стандартів мають залишатися за відповідними уповноваженими органами. Статистичні дані призначені лише для внутрішнього моніторингу юрисдикції і не призначені для порівняння між країнами. Нарешті, у моделі дотримано стандартів конфіденційності даних про платників податків відповідно до загальноприйнятих світових стандартів.

Докладніші інструкції щодо можливого формату проведення самооцінювання наведено в Додаток А.

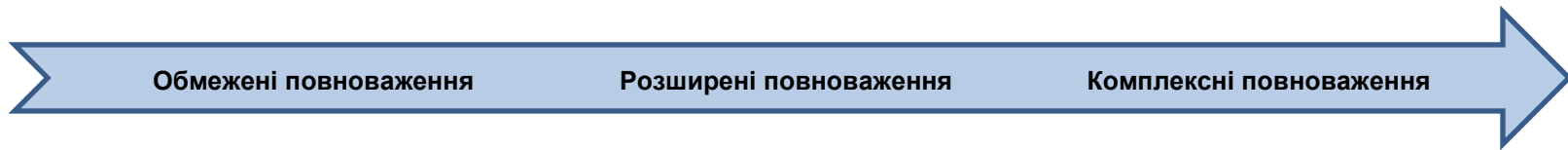
2

Модель рівнів розвитку в сфері розслідування податкових злочинів

Принцип 1. Забезпечення криміналізації податкових правопорушень

Закладаючи основу системи кримінального правосуддя щодо податкових злочинів, Принцип 1 визначає всі інші принципи, а його результати часто залежать від правової бази. Криміналізація порушень податкового законодавства забезпечує наявність слідчих та правоохоронних повноважень, необхідних для встановлення істини, включаючи фінансові розслідування та повноваження позбавляти злочинців доходів, отриманих злочинним шляхом, якщо це обґрунтовано. Також вона забезпечує основу для внутрішньої співпраці з іншими правоохоронними органами відповідно до кримінального законодавства та міжнародної співпраці, що сприяє досягненню мети стримування податкових злочинів. Доведено, що юрисдикції на встановлених рівнях мають правову базу, яка криміналізує податкові правопорушення, вчинені фізичними та юридичними особами як основними виконавцями чи і співучасниками, та передбачає низку кримінальних санкцій, які є стримуючими та співмірними з тяжкістю злочинів і які можуть ефективно застосовуватися на практиці.

Шлях до вищих рівнів розвитку являє собою рух від правової бази з обмеженим спектром охоплення та обсягом до рівня, на якому існує всебічне охоплення чітко визначеного набору податкових правопорушень, що відображає еволюційну природу фінансових злочинів, а також стримуючі санкції, співмірні з тяжкістю злочинів.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Характерні ознаки					
1.1 Криміналізація податкових правопорушень	a. Фізичні особи	Криміналізація податкових правопорушень передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах.	Підвищено ясність щодо складових елементів правопорушень. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності.	Охоплення правопорушень додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи крадіжку особистих даних, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом.	Правовий кодекс поширюється на злочини, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Юридичні особи	Криміналізація податкових правопорушень передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах. Відповідальність за злочинні дії юридичної особи покладається на фізичних осіб, відповідальних за ці дії.	Підвищено ясність щодо складових елементів правопорушень. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності. Відповідальність за злочинні дії юридичної особи покладається на Раду директорів та інших вищих посадових осіб юридичної особи.	Охоплення правопорушень додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи крадіжку особистих даних, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом. Відповідальність за злочинні діяння юридичної особи покладається як на «керівний розум і волю» юридичної особи, так і на саму юридичну особу.	Правовий кодекс поширюється на злочини, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
					Передбачено покладання відповідальності за злочинні дії юридичної особи як на «керівний розум і волю» юридичної особи, включаючи безпосередньо бенефіціарних власників, так і на саму юридичну особу.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
1.2 Наявність кримінальної відповідальності за порушення податкових законів	а. Фізичні особи	Кримінальні санкції та каральні заходи, передбачені законом, є недостатніми: максимальні санкції є недостатніми для утримання від вчинення правопорушень; непропорційні рівню правопорушення; положення про позбавлення волі є недостатніми для подання запиту в рамках взаємної правової допомоги, не передбачають обтяжливих обставин та диференційованих санкцій. Закон передбачає звільнення від кримінальної відповідальності, якщо податки сплачуються на будь-якому етапі до винесення рішення про застосування санкцій.	Розпочато реформи, спрямовані на запровадження кримінальних санкцій та каральних заходів, які є достатніми для утримання від вчинення правопорушень; пропорційні рівню правопорушення; положення про позбавлення волі є недостатніми для подання запиту в рамках взаємної правової допомоги. Закон не передбачає диференційованих санкцій за обтяжливі обставини, але запроваджує кілька альтернативних кримінальних санкцій замість повного звільнення у разі повної сплати податків, таких як громадські роботи, виплата компенсації, позбавлення права обіймати певні посади, наприклад, у раді директорів компанії тощо.	Кримінальні санкції та заходи покарання є достатніми, вичерпними, а максимальні санкції є достатніми для запобігання правопорушенням та пропорційними до рівня правопорушення. Закон передбачає диференційовані санкції за обтяжливих обставин та запроваджує новий набір альтернативних кримінальних санкцій, таких як відмова від володіння активами, угода про відстрочення кримінального переслідування.	Кримінальні санкції адаптуються до мінливого робочого середовища та нових злочинів, зумовлених технологіями, для забезпечення повного руйнування злочинної мережі через міжнародні заходи.
	Оцінка				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки б. Юридичні особи	Кримінальні санкції та каральні заходи, передбачені законом, є недостатніми: максимальні санкції є недостатніми для утримання від вчинення правопорушень; непропорційні рівню правопорушення; положення про позбавлення волі є недостатніми для подання запиту в рамках взаємної правової допомоги, не передбачають обтяжливих обставин та диференційованих санкцій. Закон передбачає звільнення від кримінальної відповідальності, якщо податки сплачуються на будь-якому етапі до винесення рішення про застосування санкцій. Санкції за злочинні дії юридичної особи накладаються на фізичних осіб, відповідальних за ці дії.	Розпочато реформи, спрямовані на запровадження кримінальних санкцій та каральних заходів, які є достатніми для утримання від вчинення правопорушень; пропорційні рівню правопорушення; положення про позбавлення волі є недостатніми для подання запиту в рамках взаємної правової допомоги. Закон не передбачає диференційованих санкцій за обтяжливі обставини, але запроваджує кілька альтернативних кримінальних санкцій замість повного звільнення у разі повної сплати податків, таких як громадські роботи, виплата компенсації, позбавлення права обіймати певні посади, наприклад, у раді директорів компанії тощо. Санкції за злочинні дії юридичної особи накладаються на Раду директорів та інших вищих посадових осіб юридичної особи, а також ініціюється процедура ліквідації юридичної особи.	Кримінальні санкції та заходи покарання є достатніми, вичерпними, а максимальні санкції є достатніми для запобігання правопорушенням та пропорційними до рівня правопорушення, Закон передбачає диференційовані санкції за обтяжливих обставин та запроваджує новий набір альтернативних кримінальних санкцій, таких як відмова від володіння активами, угода про відстрочення кримінального переслідування. Внесення до корпоративного реєстру, що може вплинути на можливість участі в публічному тендері та/або виключення з реєстру фондової біржі у випадку публічної компанії. Санкції за злочинні дії юридичної особи накладаються як на «керівний розум і волю» юридичної особи, так і на саму юридичну особу.	Кримінальні санкції адаптуються до мінливого робочого середовища та нових злочинів, зумовлених технологіями, для забезпечення повного руйнування злочинної мережі через скоординовані глобальні заходи. Передбачено накладення санкцій за злочинні дії юридичної особи як на «керівний розум і волю» юридичної особи, включаючи безпосередньо бенефіціарних власників, так і на саму юридичну особу.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
1.3 Криміналізація співучасті у податкових злочинах, включаючи пособництво, підбурювання, сприяння або надання можливості вчинення податкового правопорушення іншими особами	а. Фізичні особи Криміналізація податкових правопорушень зі співучастю передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення. Немає конкретного посилання на офіційних осіб, які дозволяють вчинення злочинів.	Вдосконалено визначення складових елементів співучасті у податкових злочинах. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності. Санкції, аналогічні до мір покарання за основні правопорушення, включно з офіційними особами, які дозволяють вчинення злочинів.	Охоплення правопорушень зі співучастю додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи крадіжку особистих даних, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом. Офіційні особи, які дозволяють вчинення злочинів, підлягають посиленню санкціям, оскільки їхня участь розглядається як обтяжливий фактор.	Правовий кодекс поширюється на податкові злочини зі співучастю, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.
	Оцінка			
	Доказова база та запропоновані подальші кроки			
	б. Юридичні особи Криміналізація податкових правопорушень зі співучастю передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Вдосконалено визначення складових елементів співучасті у податкових злочинах. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Охоплення правопорушень зі співучастю додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи крадіжку особистих даних, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом. Офіційні особи, які дозволяють вчинення злочинів, підлягають посиленню санкціям, оскільки їхня участь розглядається як обтяжливий фактор.	Правовий кодекс поширюється на податкові злочини зі співучастю, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.
Оцінка				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
1.4 Криміналізація змови з метою вчинення податкового правопорушення/ організованого податкового злочину	а. Фізичні особи	Криміналізація податкових правопорушень передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Вдосконалено визначення складових елементів змови у податкових злочинах. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Охоплення правопорушень, пов'язаних зі змовою, додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи крадіжку особистих даних, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом. Офіційні особи, які дозволяють вчинення злочинів, підлягають посиленню санкціям, оскільки їхня участь розглядається як обтяжливий фактор.	Правовий кодекс поширюється на податкові злочини зі змовою, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Юридичні особи	Криміналізація податкових правопорушень передбачена, але складові елементи нечіткі або відсутні, включаючи юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Обсяг криміналізованих правопорушень є обмеженим та/або високий поріг для кримінальних податкових правопорушень обмежує можливість переслідування у кримінальних справах. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Вдосконалено визначення складових елементів змови у податкових злочинах. Визначено правову юрисдикцію щодо податкових правопорушень, вчинених за межами юрисдикції. Частково розширено перелік податкових правопорушень та змінено порогові значення для належного відображення податкової злочинності. Санкції, аналогічні мірам покарання за основні правопорушення.	Охоплення правопорушень, пов'язаних зі змовою, додатково розширено для відображення нових форм податкових злочинів, включаючи білінгові компанії, фіктивні та фальшиві компанії, шахрайство з відсутністю продавця і ПДВ тощо. Злочинність пов'язана з умислом, а не з грошовим порогом. Офіційні особи, які дозволяють вчинення злочинів, підлягають посиленню санкціям, оскільки їхня участь розглядається як обтяжливий фактор.	Правовий кодекс поширюється на податкові злочини зі змовою, пов'язані з новими технологіями (наприклад, криптоактиви, кіберзлочини та злом даних платників податків і файлів співробітників, крадіжка особистих даних для подання неправдивих декларацій або викрадення комп'ютерів з метою перенаправлення відшкодування). Правила юрисдикції доопрацьовані для затримання високомобільних міжнародних злочинців.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
1.5 Строки давності для початку кримінального переслідування за податкові злочини	а. Фізичні особи	Строки давності для початку кримінального переслідування є недостатніми, й відсутня ясність щодо дати початку перебігу строку давності.	Розпочато реформу, строк давності збільшено відповідно до характеру та тяжкості злочинів, чітко визначено дату початку перебігу строку давності.	Строк давності є достатнім і відповідає характеру та тяжкості злочинів, чітке положення про виключний період для продовження строку давності.	Закон також передбачає продовження строку позовної давності в інтересах суспільства через надзвичайні обставини, що перешкоджають порушенню кримінальної справи.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Юридичні особи	Строки давності для початку кримінального переслідування є недостатніми, й відсутня ясність щодо дати початку перебігу строку давності.	Розпочато реформу, строк давності збільшено відповідно до характеру та тяжкості злочинів, чітко визначено дату початку перебігу строку давності.	Строк давності є достатнім і відповідає характеру та тяжкості злочинів, чітке положення про виключний період для продовження строку давності.	Закон також передбачає продовження строку позовної давності в інтересах суспільства через надзвичайні обставини, що перешкоджають порушенню кримінальної справи.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 2. Розробка ефективної стратегії боротьби з податковими злочинами

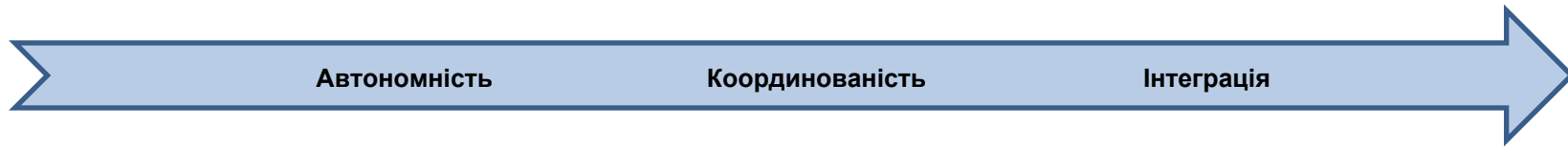
Для боротьби з податковими злочинами, а також з новими ризиками, юрисдикціям потрібна система оцінки загроз та формулювання стратегії для зменшення ризиків³. Юрисдикції на встановленому рівні мають систему оцінки ризиків та стратегію реагування на такі ризики з чітко визначеними цілями та планами зменшення ризиків. Ефективна система оцінки ризиків вимагає наявності широкого спектру джерел розвідданих для оцінки загроз, а також проведення консультацій із зацікавленими сторонами при формулюванні стратегії, яка підлягає регулярній перевірці та моніторингу. Впроваджується оперативний план зменшення ризиків, який включає відбір справ, розробку та розслідування справ, залучення працівників, розвиток персоналу та технології. Стратегія комунікації з громадськістю та ЗМІ, як правило, доповнює стратегію боротьби з податковими злочинами в юрисдикціях на рівні усталеності.

Шлях до вищих рівнів розвитку являє собою перехід від окремої до інтегрованої оцінки ризиків та формулювання стратегії. На рівні зародження юрисдикція має автономну базову систему оцінки ризиків та процес формулювання стратегії, обмежені консультації із зацікавленими сторонами та обмежену інтеграцію джерел розвідданих. Вищий рівень розвитку відображає повністю інтегровані системи оцінки ризиків, які використовують численні джерела розвідданих у відповідних правоохоронних органах. На рівні реалізації потенціалу формулювання стратегії підтримується попередньою аналітикою та поведінковим аналізом, який є гнучким для того, щоб мати можливість коригувати курс на основі отриманого досвіду.

---

³ Важливо пояснити різницю між загрозою та ризиком у моделі, оскільки це має значення для політиків. Загрози є функцією можливостей і шкідливих намірів, тоді як ризики стосуються ймовірності матеріалізації загроз і подальшої шкоди, пов'язаної з такими ризиками (Стречен-Морріс). Оцінка ризиків пов'язана з оцінкою ймовірності дій супротивника і потенційної шкоди, яку він може заподіяти, а належна оцінка ризиків ґрунтується на надійній оцінці загроз. Таким чином, для цілей цієї моделі оцінка ризиків охоплює оцінку загроз.

David Strachan-Morris (2012) Threat and Risk: What Is the Difference and Why Does It Matter?, *Intelligence and National Security*, 27:2, 172-186, DOI: [10.1080/02684527.2012.661641](https://doi.org/10.1080/02684527.2012.661641)

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Характерні ознаки					
2.1 Розробка стратегії	а. Визначення чітких цілей	Щорічні цілі високого рівня встановлюються вищим керівництвом органу, що розслідує податкові злочини, як складова стратегії боротьби з податковими злочинами, з деякими широкими амбітними цілями, але без узгодження з іншими стратегічними національними пріоритетами, окрім адміністрування податків.	Вище керівництво органу з розслідування податкових злочинів встановлює щорічні цілі високого рівня з конкретними показниками ефективності щодо попередження, виявлення, примусового стягнення та повернення активів, частково узгоджені з іншими стратегічними національними пріоритетами, встановленими деякими іншими правоохоронними органами в ході неформальних обговорень.	Визнається зв'язок між податковими та іншими фінансовими злочинами, і органи влади та вище керівництво встановлюють щорічні цілі високого рівня з конкретними показниками ефективності, які узгоджуються зі стратегічними пріоритетами всіх відповідних правоохоронних органів та органів прокуратури в рамках офіційного консультативного процесу, що охоплює цілі запобігання, виявлення, примусового стягнення та повернення активів.	Цілі встановлюються в рамках національної оцінки ризиків, яка чітко виявляє зв'язок між цілями, встановленими різними правоохоронними органами, що займаються фінансовими злочинами, при цьому кожне відомство робить свій внесок у загальну систему оцінки ризиків. Усунення податкового дефіциту та протидія незаконним фінансовим потокам чітко вказані в цілях.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Формулювання стратегії	Стратегія боротьби з податковими злочинами визначається вищим керівництвом при дуже обмеженій взаємодії зі слідчими та відсутності чіткого визначення відповідальності.	Стратегія розробляється на основі всебічних консультацій зі слідчими органу, що розслідує податкові злочини, та цивільними податковими аудиторами, з чіткою підзвітністю щодо конкретних показників ефективності. Однак, розробка стратегії здебільшого обмежується органом, що займається розслідуванням податкових злочинів.	Стратегія розробляється в рамках офіційного консультативного процесу з усіма відповідними правоохоронними органами та органами прокуратури з чітким розумінням сфер спільної підзвітності. Розробка стратегії поширюється на інші правоохоронні органи.	Стратегія сформована з чітким розумінням сфер спільної підзвітності. Процес стратегічного планування підтримується прогнозною аналітикою для передбачення різних сценаріїв, які необхідно враховувати. Процес розробки інтегрованого стратегічного плану контролюється спільною робочою групою з представників влади та інших зацікавлених сторін.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Система оцінки ризиків	Існує спеціальна система оцінки ризиків, яка зосереджена на поточних ризиках і використовує лише обмежені джерела розвідувальної інформації, доступні в податковій адміністрації, без залучення експертів та технологій з оцінки ризиків у певній галузі.	Існує більш структурована система оцінки ризиків з акцентом на поточні та нові ризики, з використанням декількох внутрішніх джерел розвідданих поза межами податкової адміністрації, із запровадженням нових технологічних інструментів та експертів з оцінки ризиків у галузі. Діапазон джерел розвідданих, рівень досвіду та впровадження високотехнологічних інструментів є обмеженим.	Існує надійна система оцінки ризиків, яка визначає поточні, нові та майбутні ризики на основі об'єктивної оцінки широкого спектру доступних джерел розвідданих, як національних, так і міжнародних, з використанням сховища даних та високотехнологічних інструментів інтелектуального аналізу даних за допомогою висококваліфікованих експертів з оцінки ризиків, які керують цілеспрямованими заходами з дотримання вимог.	Надійна система оцінки ризиків з безперервним зв'язком з численними джерелами розвідданих, як національними, так і міжнародними, розміщеними в об'єднаному аналітичному центрі, що підтримується прогностичною аналітикою для передбачення різних сценаріїв, які слід брати до уваги при виявленні потенційних ризиків. Через спільний розвідувальний центр в режимі реального часу здійснюється обмін розвідданими з різними відомствами, спрямований на конкретну діяльність з дотримання вимог законодавства за допомогою поведінкового аналізу. Використовується ефективний процес управління для забезпечення конфіденційності даних.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
d. Джерела розвідданих	Інформація, наявна в податковій адміністрації, систематизується, відгуки щодо завершених справ та рекомендації громадських аудиторів використовуються в обмеженому обсязі.	Внутрішні розвіддані краще організовані та доступні за допомогою технологій, включаючи скарги, отримані від громадськості. Джерела розширені за межі податкової адміністрації і включають певні зовнішні бази даних, але з багатьма обмеженнями.	Доступ до широкого кола джерел розвідданих, як національних, так і міжнародних, розвідданих від інших правоохоронних органів, фінансових розвідданих від ПФР, фінансового регулятора, інформації про транзакції від третіх осіб, розвідданих з відкритих джерел, включаючи соціальні мережі.	Штучний інтелект дедалі ширше використовується для визначення дієвих розвідданих шляхом безперешкодного поєднання різних джерел розвідданих.
	Оцінка			
	Доказова база та запропоновані подальші кроки			
2.2 Оперативний план зменшення ризиків	Пріоритетність ризиків визначається на індивідуальній основі, але немає конкретного плану щодо зменшення таких ризиків.	Визначення пріоритетності ризиків здійснюється більш систематично, а план зменшення ризиків готується та впроваджується частково в координації з іншими правоохоронними органами.	План визначення пріоритетності ризиків та пом'якшення їх наслідків є комплексним і координується з іншими правоохоронними органами та органами прокуратури в рамках офіційного консультативного процесу, охоплюючи цілі попередження, виявлення, примусового стягнення та повернення активів. Система раннього оповіщення спрямовує виявлення та попередження злочинів як складову плану пом'якшення наслідків.	Стратегія розробляється в рамках офіційного консультативного процесу з усіма відповідними правоохоронними органами та органами прокуратури з чітким розумінням сфер спільної підвітності. План пом'якшення наслідків підтримується прогнозною аналітикою та штучним інтелектом для прогнозування різних сценаріїв, які необхідно враховувати, підкріплених поведінковими аналітичними даними для цілеспрямованої правозастосовної діяльності. Технологічно просунута та інноваційна система раннього оповіщення допомагає виявляти та попереджувати злочини.
	Оцінка			
	Доказова база та запропоновані подальші кроки			

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	b. Розподіл ресурсів	Попередній план розподілу ресурсів відповідно до оцінки ризиків, підготовлений лише для поточних ризиків, але не є гнучким для подолання нових ризиків.	Більш структурований план розподілу ресурсів відповідно до оцінки ризиків, підготовлений для поточних та нових ризиків, але недостатньо гнучкий для подолання майбутніх ризиків.	Комплексний план розподілу ресурсів підготовлений на основі оцінки поточних, нових та майбутніх ризиків з достатньою гнучкістю для вирішення нових викликів.	Розроблено комплексний план розподілу ресурсів на основі оцінки ризиків у режимі реального часу з повною гнучкістю для проактивного реагування на поточні, нові та майбутні ризики, що ґрунтується на технологіях.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
2.3 Комунікація з громадськістю	Комунікаційна політика	Комунікаційна політика існує, але вона має ситуативний характер і не містить жодних конкретних рекомендацій.	Існує комунікаційна політика з рядом конкретних керівних принципів, які підтримуються командою з медіа-зв'язків, але вона обмежується спілкуванням з громадськістю залежно від обставин.	Існує чітка комунікаційна стратегія з детальними інструкціями щодо каналів комунікації на основі сегментації. Комунікація виходить за рамки конкретних випадків і передбачає постійне інформування громадськості про ризики, план пом'якшення наслідків, ранні попередження та тенденції.	Існує комплексна медіа-стратегія, і всі канали комунікації використовуються для інформування громадськості про останні тенденції у сфері податкових та інших фінансових злочинів і тісний зв'язок між цими злочинами. Поведінковий аналіз використовується для розробки наративів для досягнення визначених результатів.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
2.4 Перевірка й моніторинг	a. Ведення статистики	Збір деяких основних статистичних даних, таких як кількість справ, переданих громадськими аудиторами, кількість завершених розслідувань, кількість виявлених правопорушень, кількість справ, переданих до суду, кількість справ, за якими розпочато кримінальне переслідування, кількість справ,	Розширено коло статистичних даних про кримінальні податкові правопорушення, які включають кількість випадків застосування альтернативних санкцій, кількість випадків відмови у податкових відрахуваннях за кримінальними санкціями, повернення активів, обмін інформацією з національними	Ведеться повна статистика кримінальних податкових правопорушень, включаючи інформацію, отриману в рамках автоматичного обміну інформацією, міжнародного повернення активів шляхом проведення спільних операцій з іншими	Ведеться всебічна статистика кримінальних податкових правопорушень, а завдяки використанню технологій вона стає доступною в режимі реального часу.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	за якими винесено обвинувальний вирок, кількість виправдувальних вироків, кількість штрафів, накладених за кримінальні порушення податкового законодавства. Ручний процес зберігання даних.	відомствами, обмін інформацією з партнерами за договором тощо. Інформаційна технологія, що використовується в обмеженому обсязі для зберігання даних і управління ними.	відомствами. Використання системи управління справами для зберігання даних та використання інформаційної панелі для ефективного пошуку інформації.	
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
b. Процес перевірки	Певна спеціальна перевірка виконання завдань стратегії, але без застосування системного підходу. Відомство збирає деяку базову інформацію про використання наявних повноважень та основні причини успіху або невдачі процесу правозастосування. Уроки засвоюються окремими особами, які приймають рішення, але відсутнє систематичне поширення.	Щорічно проводиться більш систематичний аналіз цілей, системи оцінки ризиків, джерел розвідданих, результатів реалізації стратегії, але аналіз не призводить до корекції курсу без достатнього часового інтервалу. Проводиться аналіз справ, результати якого використовуються для вдосконалення внутрішніх процесів, включаючи навчання та настанови. Відомство проводить детальний аналіз загальних недоліків законодавчої бази та надає детальні рекомендації особам, відповідальним за формування політики.	Періодичні внутрішні перевірки проводяться як всередині, так і поза межами відомства, в тому числі за участю осіб, відповідальних за розробку політики, а також впроваджуються стратегії корекції курсу для реагування на ризики, що виникають, з урахуванням наявних недоліків. Відомство проводить періодичні повні перевірки достатності правової бази, ефективності її застосування та результатів, включаючи більш широке сприйняття справедливості та ефект стримування. Надаються прозорі та детальні рекомендації щодо внутрішніх удоскошень та законодавчих змін.	Впроваджено складний механізм перевірки, підтриманий статистичним аналізом, прогнозними моделюваннями та штучним інтелектом для доступу до інформації в режимі реального часу та проактивного реагування на основі загальнодержавного підходу. На додаток до періодичних оглядів, дедалі ширше використовуються передові засоби аналітики ⁴ та штучний інтелект для покращення розуміння в режимі реального часу надійності, очікуваної справедливості та пропорційності правової бази та її застосування. Розширена аналітика, що використовується для аналізу даних з метою управління дотриманням податкового законодавства, аналізу тенденцій, структури незаконних фінансових потоків та формування політики.

⁴ Передові засоби аналітики стосуються набору статистичних даних і практик, які можуть допомогти виокремити дані та отримати ясність з великих масивів інформації. Див. ОЕСР (2016 р.), *Advanced Analytics for Better Tax Administration: Putting Data to Work*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264256453-en>.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 3. Наявність достатніх слідчих повноважень

Успішне розслідування має першорядне значення для розкриття податкових злочинів і, в кінцевому рахунку, для притягнення винних до відповідальності або запобігання таким злочинам. Юрисдикції, які досягли певного рівня розвитку, мають достатні слідчі повноваження для успішного розслідування податкових злочинів, включаючи повноваження на отримання документів від третіх осіб, обшук та арешт, у тому числі цифрових доказів, перехоплення поштових та телекомунікаційних повідомлень, проведення допитів, негласного спостереження, проведення операцій під прикриттям і здійснення арешту. Принцип 3 також має прямий зв'язок з Принципом 10 в юрисдикціях на рівні усталеності. Захист прав підозрюваних необхідний для отримання якісних доказів і забезпечення доброчесності розслідувань та органу, що займається розслідуванням податкових злочинів.

Переходячи до більш високих рівнів розвитку, юрисдикції розширюватимуть юридичні повноваження щодо проведення розслідувань та обмежуватимуть надмірні перешкоди й обтяжливі процедури отримання дозволів. Юрисдикції на високому рівні розвитку мають достатні повноваження з достатніми обмеженнями та процесуальними гарантіями для запобігання зловживанню владою, а також надійні процедури для забезпечення гнучкості з метою розширення можливостей для проведення розслідувань в умовах мінливого робочого середовища.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Характерні ознаки					
3.1 Слідчі повноваження	а. Повноваження на отримання документальної інформації третіх осіб	Обмежені повноваження, що надаються з низкою обмежень та обтяжливою процедурою отримання дозволу, відсутність встановленого протоколу, що ускладнює реалізацію повноважень на практиці. Процедурні гарантії запобігання потенційним зловживанням повноваженнями визначені нечітко.	Наявні достатні повноваження, але залишаються певні обмеження щодо певних третіх осіб, проте процедуру надання дозволів спрощено. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Наявні достатні повноваження з розумними обмеженнями щодо документів третіх осіб, з широкими процедурними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
b. Повноваження на обшук майна, пошук та вилучення речових доказів	Обмежені повноваження на проведення обшуку з низкою обмежень щодо доступу до майна чи вилучення документів, а також обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює реалізацію повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Наявні достатні повноваження, але залишаються певні обмеження щодо доступу до майна або вилучення документів, проте процес отримання дозволів спрощено. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Наявні достатні повноваження з обґрунтованими обмеженнями щодо доступу до майна чи вилучення документів, з широкими процесуальними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
c. Повноваження щодо пошуку та вилучення цифрових доказів	Обмежені повноваження, надані для пошуку та вилучення цифрових доказів, з низкою обмежень та обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює реалізацію цих повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Наявні достатні повноваження, але все ще залишаються певні обмеження щодо вилучення цифрових доказів та активів, проте процедура надання дозволу спрощено та видано детальні робочі інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Наявні достатні повноваження з обґрунтованими обмеженнями щодо вилучення цифрових доказів та активів, з широкими процесуальними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Повноваження на проведення допиту	Обмежені повноваження, надані для проведення допиту підозрюваного, обвинуваченого та свідка, з низкою обмежень та обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює реалізацію повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Надано достатні повноваження для проведення допиту підозрюваного, обвинуваченого та свідка, але все ще залишаються певні обмеження щодо допустимості усних доказів, а процес отримання дозволу на проведення допиту спрощено та видано детальні оперативні інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд	Надано достатні повноваження для проведення допиту підозрюваного, обвинуваченого та свідка з обґрунтованими обмеженнями щодо допустимості усних доказів, з широкими процесуальними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
		є обмеженим.		
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
е. Повноваження на перехоплення поштової кореспонденції та телекомунікаційних повідомлень	Обмежені повноваження, надані для перехоплення поштових відправлень та телекомунікаційних повідомлень прямо чи опосередковано, з кількома обмеженнями та обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює реалізацію цих повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Прямо чи опосередковано надано достатні повноваження, але все ще залишаються певні обмеження щодо охоплення перехоплень, процес отримання дозволів спрощено, видано детальні оперативні інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Прямо чи опосередковано надано достатні повноваження, з можливістю перехоплення пошти, телефону, повідомлень в соціальних мережах, онлайн-чатах, електронної пошти, інших видів перехоплення, включаючи комунікації з використанням даркнету, з обґрунтованими обмеженнями та широкими процесуальними гарантіями при достатньому нагляді.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
ф. Повноваження на ведення прихованого спостереження	Обмежені повноваження, надані прямо чи опосередковано для проведення прихованого спостереження з низкою обмежень та обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює реалізацію повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Прямо чи опосередковано надані достатні повноваження, але все ще залишаються певні обмеження щодо охоплених місць і методів, які використовуються під час такого спостереження, а процес отримання дозволів спрощений і видані детальні оперативні інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Прямо чи опосередковано надані достатні повноваження з широким охопленням місць, що підлягають перевірці, методів, які можуть бути використані, з обґрунтованими обмеженнями та широкими процесуальними гарантіями з достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	g. Повноваження на проведення операцій під прикриттям	Обмежені повноваження, надані прямо чи опосередковано для проведення операцій під прикриттям з низкою обмежень й обтяжливою процедурою отримання дозволів, що ускладнює їх застосування на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Надано достатні повноваження, прямо чи опосередковано, для проведення операцій під прикриттям, але певні обмеження все ще залишаються, процес отримання дозволів спрощено, видано детальні оперативні інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Надано достатні повноваження, прямо чи опосередковано, для проведення операцій під прикриттям з обґрунтованими обмеженнями, з широкими процесуальними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	h. Повноваження на арешт	Повноваження на арешт, надані прямо чи опосередковано з низкою обмежень й обтяжливою процедурою отримання дозволу, що ускладнює застосування повноважень на практиці. Процесуальні гарантії проти зловживання владою чітко не визначені.	Надано достатні повноваження на арешт, прямо чи опосередковано, з невеликими обмеженнями, а процедуру отримання дозволу спрощено та видано детальні оперативні інструкції. Встановлено основні процедурні гарантії, але нагляд є обмеженим.	Достатні повноваження на арешт надаються прямо чи опосередковано з обґрунтованими обмеженнями, з широкими процесуальними гарантіями та достатнім наглядом.	Повноваження закріплені в законі, а процедури, що регулюють, коли і як ці повноваження мають використовуватися на практиці, чітко визначені та належним чином доведені до відома компетентних органів шляхом надання інструкцій та проведення навчання. Механізм перевірки забезпечує гнучкість для внесення змін у зв'язку зі змінами в робочому середовищі.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
3.2 Використання слідчих повноважень на практиці: обмеження, що впливають на ефективність	а. Правові рамки, процесуальні та оперативні обмеження	Правові, оперативні та процесуальні бар'єри заважають компетентним органам використовувати слідчі повноваження, надані їм законом. Поширеність хабарництва та корупції негативно впливає на реалізацію слідчих повноважень. Відсутність дозволу на видачу наказів про заборону виїзду та наказів про арешт майна або обтяжлива процедура видачі таких наказів дозволяє ухилятися від правосуддя у певних випадках.	Обмеження в процесі затвердження повноважень на проведення слідчих дій послаблюються. Існують недоліки в правовій базі, наприклад недостатня договірна мережа для збору стратегічної інформації, і ці недоліки негативно впливають на проведення розслідувань на практиці. Підготовлено посібник з методик проведення розслідувань, але слідчі не користуються ним на регулярній основі. Запроваджено адміністративні перевірки щодо хабарництва та корупції, але вони продовжують становити ризик. Дозволено виносити накази про заборону виїзду та накази про збереження, але процедурні затримки з винесенням таких наказів іноді дозволяють ухилятися від правосуддя у певних випадках.	Посилення міжвідомчої співпраці та міжнародної договірної мережі з усіма стратегічними партнерами, які мають широкі сфери співпраці. Підготовлено та регулярно оновлюється посібник з методик розслідування, яким користуються слідчі. Впроваджено механізм оцінки визначених результатів для аналізу ефективності роботи за допомогою інструменту управління справами, відстеження життєвого циклу розслідування та генерування відповідної статистики. Вдосконалена процедура надання дозволу на видачу наказів про заборону виїзду та наказів про збереження у відповідних справах запобігає ухиленню від правосуддя.	Запроваджено надійний механізм перевірки, підкріплений попередньою аналітикою, що дозволяє регулярно аналізувати визначені результати, досягнуті завдяки використанню слідчих повноважень, з можливістю гнучкого реагування на зміну обставин. Запроваджено адміністративні перевірки, що майже унеможливають хабарництво та корупцію серед слідчих, які розслідують податкові злочини. Міжнародна співпраця з митними та прикордонними службами, в тому числі з Інтерполом, дозволяє забезпечити належне виконання наказів про заборону виїзду та вирішення інших правових питань.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Технологічні обмеження та обмеження в ресурсах	Технологічні обмеження та обмеження в ресурсах є основними перешкодами для розслідування.	Розвивається використання ІТ-інструментів посадовими особами та навчання слідчих. Збирається статистика щодо визначених результатів, таких як кількість проведених розслідувань, час, необхідний для їх завершення, накладені та стягнуті штрафи, винесені обвинувальні вироки, повернуті активи, але систематичний аналіз ефективності відсутній.	Вжито проактивних заходів для усунення всіх перешкод у проведенні розслідувань шляхом надання належної фінансової, інформаційної та навчальної підтримки.	Технології та ресурси часто адаптовані до потреб високотехнологічних розслідувань, навіть для найновіших форм податкових злочинів.

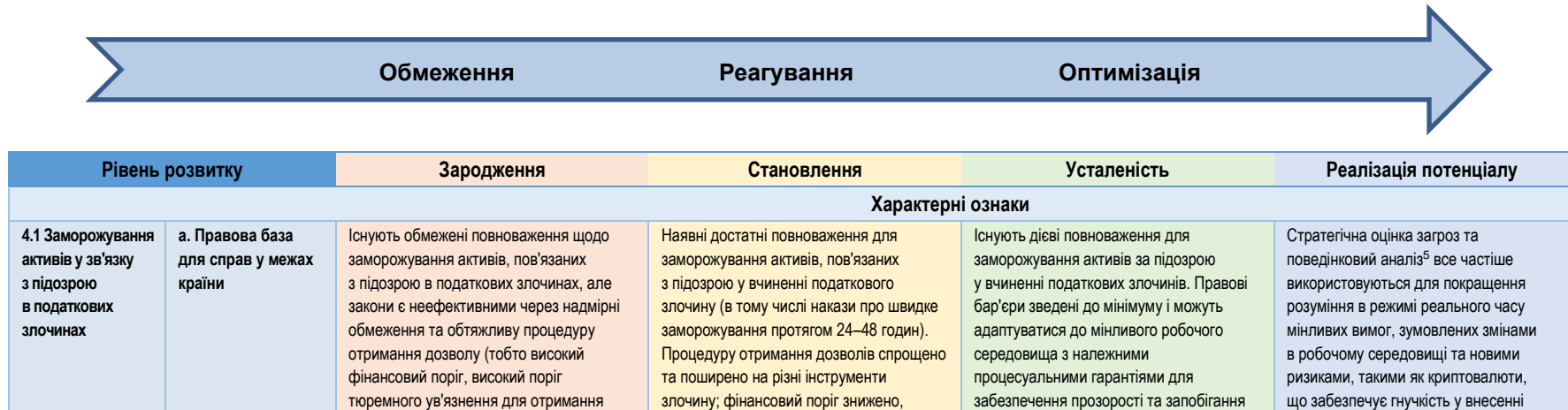

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Супровідні коментарі/ Докази				

Принцип 4. Наявність дієвих повноважень на заморожування, арешт та конфіскацію активів

Здатність правоохоронних органів, які ведуть боротьбу з податковими злочинами, переривати рух активів і повертати доходи, пов'язані з підозрюваною злочинною діяльністю, може мати вирішальне значення для виявлення або запобігання вчиненню злочину. Юрисдикції на встановленому рівні мають дієві повноваження, прямо або опосередковано через інші правоохоронні органи, заморожувати, арештовувати та конфіскувати активи під час розслідування податкових злочинів у своєчасний та ефективний спосіб. Ці повноваження підкріплені необхідною оперативною базою та механізмом моніторингу для забезпечення прозорості та доброчесності процесу, а також захисту прав підозрюваних. Дієві повноваження відповідно до цього принципу також узгоджуються з Принципом 9, оскільки дієві повноваження щодо повернення активів необхідні для покращення результатів міжнародного співробітництва та виконання постанов іноземної держави про заморожування активів. Крім того, ефективному поверненню активів часто сприяє наявність спеціального підрозділу в організаційній структурі та надійний захист прав підозрюваних, що оцінюється в цій моделі в Розділі 5.4 Принципу 5 та Принципу 10.

Тією мірою, якою юрисдикції переходять до вищих рівнів розвитку, вони розширюють юридичні повноваження щодо повернення активів, знімають надмірні обмеження, вдосконалюють обтяжливі процедури отримання дозволів і запроваджують регламент дій. На вищих рівнях розвитку існують механізми моніторингу для запобігання зловживанню повноваженнями, а також надійні процедури для оптимізації використання цих повноважень у мінливому робочому середовищі.

⁵ Поведінковий аналіз — це індуктивний підхід до формування політики, який поєднує ідеї з психології, когнітивних наук і соціальних наук з емпірично перевіреними результатами, щоб з'ясувати, як люди насправді роблять вибір (ОЕСР). Див. <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/behavioural-insights.htm>

Рівень розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	права на заморожування, короткостроковість дії, високий ступінь централізації процесу отримання дозволу та відсутність положень щодо швидкого заморожування, обмеження лише доходами від злочинів тощо). Закон не передбачає заморожування доходів, одержаних злочинним шляхом, для третіх осіб.	але законодавчі бар'єри все ще перешкоджають ефективному використанню цих повноважень на практиці (наприклад, дуже високий поріг доказів для отримання наказу про заморожування активів, високий поріг для отримання дозволу, що базується на терміні ув'язнення). Закон не передбачає заморожування доходів, одержаних злочинним шляхом, для третіх осіб.	потенційним зловживанням владою.	змін до правової бази.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
в. Правова база для виконання наказів про заморожування активів, виданих іноземною державою/судом	Правова база для міжнародної співпраці існує, але вона не охоплює виконання рішень іноземних держав/судів про заморожування активів.	Охоплення поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про заморожування з дуже обмеженого ряду юрисдикцій.	Поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про заморожування активів, виданих у всіх юрисдикціях стратегічних партнерів.	База даних наказів про заморожування від усіх стратегічних партнерів аналізується для прийняття обґрунтованих рішень щодо оцінки ризиків та розробки стратегії протидії незаконним фінансовим потокам.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Операційна структура	Процедурам заморожування активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкового злочину бракує чіткості через відсутність інструкції з повернення активів з рядом керівних принципів. Відсутній	Наявний посібник з повернення активів, в ньому визначено обставини, що є підставою для видачі наказів про заморожування, та процедури заморожування активів у зв'язку	Комплексні процедури заморожування активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання рішень іноземної держави/суду про заморожування активів, які	Стратегічні оцінки загроз та поведінкові аналізи все частіше використовуються для покращення розуміння в режимі реального часу мінливих вимог, зумовлених змінами в робочому

Рівень розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	механізм моніторингу.	з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів про заморожування активів, виданих іноземною державою/судом, а також механізм моніторингу, але він все ще підлягає недостатньому моніторингу або перевірці.	підлягають постійному моніторингу або перевірці. Процедури адаптовані на основі минулого досвіду.	середовищі та новими ризиками, що виникають, для прийняття обґрунтованих рішень щодо регулярного оновлення операційної структури. Стандартні операційні процедури (СОП) адаптуються до нових явищ або загроз, таких як криптовалюти тощо.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Використання повноважень щодо заморожування активів на практиці	Компетентні органи заморожують активи у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів у дуже обмеженій кількості випадків за відповідної потреби.	Компетентні органи заморожують активи у зв'язку зі значною кількістю справ за підозрою у вчиненні податкових злочинів, у тому числі виконують накази про заморожування активів, видані іноземними державами/судами у дуже обмеженій кількості юрисдикцій, але для ефективного моніторингу не ведеться систематична статистика, яка б містила детальну інформацію про накази про заморожування, подальші дії, інформацію про заморожені активи, накази про продовження строку їх дії тощо.	Компетентні органи заморожують активи у всіх відповідних випадках підозри у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів про заморожування активів, виданих іноземними державами/судами всіх юрисдикцій стратегічних партнерів, відповідно до процедур, що регулюють заморожування таких активів. Ведення бази даних наказів про заморожування активів, наявність детальної інформації про заморожені активи та подальші дії для регулярного моніторингу. Заморожування активів за допомогою фінансової розвідки, внутрішнього обміну інформацією з іншими відомствами та міжнародного обміну інформацією.	Компетентні органи ретельно проводять аналіз, використовуючи оцінку стратегічних загроз та поведінкові моделі, для перевірки ефективності правової та оперативної структури з метою її вдосконалення.
Оцінка				

Рівень розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
4.2 Арешт активів у зв'язку з підозрою в податкових злочинах	а. Правова база для справ у межах країни	Існують обмежені повноваження щодо арешту активів, пов'язаних з підозрою у вчиненні податкового злочину, але закони важко застосовувати на практиці через надмірні обмеження та обтяжливу процедуру отримання дозволу (тобто високий фінансовий поріг, високий поріг строку ув'язнення для отримання права на арешт, короткий термін дії, процедура дозволу дуже централізована, обмежена лише доходами від злочинної діяльності тощо).	Існують достатні повноваження для арешту активів за підозрою у вчиненні податкового злочину. Процедуру отримання дозволів спрощено та поширено на різні інструменти злочину; фінансовий поріг знижено, але законодавчі бар'єри перешкоджають ефективному використанню цих повноважень на практиці (наприклад, дуже високий поріг доказів для отримання ордеру на арешт, високий поріг для отримання дозволу, що базується на терміні ув'язнення).	Існують дієві повноваження для арешту активів за підозрою у вчиненні податкових злочинів. Правові бар'єри зведені до мінімуму і можуть адаптуватися до мінливого робочого середовища з належними процесуальними гарантіями для забезпечення прозорості та запобігання потенційним зловживанням владою.	Стратегічна оцінка загроз та поведінковий аналіз все частіше використовуються для покращення розуміння в режимі реального часу мінливих вимог, зумовлених змінами в робочому середовищі та новими ризиками, що забезпечує гнучкість у внесенні змін до правової бази.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Правова база для виконання наказів про арешт активів, виданих іноземною державою/судом	Правова база для міжнародної співпраці існує, але вона не охоплює виконання рішень іноземних держав/судів про арешт активів.	Охоплення поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про арешт з дуже обмеженого ряду юрисдикцій.	Поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про арешт активів, виданих у всіх юрисдикціях стратегічних партнерів.	База даних наказів про арешт активів від усіх стратегічних партнерів аналізується для прийняття обґрунтованих рішень щодо оцінки ризиків та розробки стратегії протидії незаконним фінансовим потокам.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівень розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
с. Операційна структура	Процедурам арешту активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкового злочину бракує чіткості через відсутність інструкції з повернення активів з рядом керівних принципів. Відсутній механізм моніторингу.	Наявний посібник з повернення активів, в ньому визначено обставини, що є підставою для видачі наказів про арешт, та процедури арешту активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів про арешт активів, виданих іноземною державою/судом, а також механізм моніторингу, але він все ще підлягає недостатньому моніторингу або перевірці.	Комплексні процедури арешту активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання ухвал іноземної держави/суду про арешт, механізм нагляду, прозорість процесу, безпечне зберігання активів, які підлягають постійному моніторингу або перевірці.	Стратегічні оцінки загроз та поведінкові аналізи все частіше використовуються для покращення розуміння в режимі реального часу мінливих вимог, зумовлених змінами в робочому середовищі та новими ризиками, що виникають, для прийняття обґрунтованих рішень щодо регулярного оновлення операційної структури. Стандартні операційні процедури (СОП) адаптуються до нових явищ або загроз, таких як криптовалюти тощо.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Використання повноважень щодо накладення арешту на практиці	Компетентні органи накладають арешт на активи у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів у дуже обмеженій кількості випадків за відповідної потреби.	Компетентні органи накладають арешт на активи у зв'язку зі значною кількістю справ за підозрою у вчиненні податкових злочинів, у тому числі виконують накази іноземних держав/судів про арешт активів, видані в дуже обмеженій кількості юрисдикцій, але для ефективного моніторингу не ведеться систематична статистика, яка б містила детальну інформацію про накази про арешт, подальші дії, інформацію про арештовані активи, накази про продовження строку дії арешту тощо.	Компетентні органи накладають арешт на активи у всіх відповідних випадках підозри у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів іноземних держав/судів про накладення арешту, виданих у всіх юрисдикціях стратегічних партнерів, відповідно до процедур, що регулюють арешт таких активів. Ведення бази даних щодо наказів про арешт активів, детальної інформації про арештовані активи та подальші дії для регулярного моніторингу. Арешт активів здійснюється за допомогою фінансової розвідки, обміну інформацією з іншими відомствами на національному рівні та міжнародного обміну інформацією.	Компетентні органи ретельно проводять аналіз, використовуючи оцінку стратегічних загроз та поведінкові моделі, для перевірки ефективності правової та оперативної структури з метою її вдосконалення.

Рівень розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
4.3 Конфіскація активів у зв'язку з податковими злочинами	а. Правова база для справ у межах країни	Існують обмежені повноваження щодо конфіскації активів у зв'язку з податковими злочинами, але закони важко застосовувати на практиці через надмірні обмеження та/або обтяжливу процедуру отримання дозволу (наприклад, високий фінансовий поріг, високий поріг терміну ув'язнення для отримання права на конфіскацію, процедура отримання дозволу дуже централізована, обмежена лише доходами, отриманими злочинним шляхом, і т. д.). Закон не передбачає ⁶ вартісно-обумовлену конфіскацію, за участю третіх осіб ⁷ та розширену конфіскацію ⁸ .	Існують достатні повноваження для конфіскації активів, отриманих в результаті податкових злочинів. Процедура отримання дозволів спрощено та поширено на різні інструменти злочину; фінансовий поріг знижено, але законодавчі бар'єри все ще перешкоджають ефективному використанню цих повноважень на практиці (наприклад, дуже високий поріг доказів для отримання наказу про конфіскацію, високий поріг для отримання дозволу, що базується на терміні ув'язнення). Закон передбачає вартісно-обумовлену конфіскацію на підставі обвинувального вироку суду.	Дієві повноваження для конфіскації активів за підозрою у вчиненні податкових злочинів або доведених податкових злочинів. Правові бар'єри зведені до мінімуму і можуть адаптуватися до мінливого робочого середовища з належними процесуальними гарантіями для забезпечення прозорості та запобігання потенційним зловживанням владою. Законодавство передбачає вартісно-обумовлену конфіскацію, за участю третіх осіб та розширену конфіскацію, а також конфіскацію без винесення обвинувального вироку.	Стратегічна оцінка загроз та поведінковий аналіз все частіше використовуються для покращення розуміння в режимі реального часу мінливих вимог, зумовлених змінами в робочому середовищі та новими ризиками, що забезпечує гнучкість у внесенні змін до правової бази.
	Оцінка				

⁶ Вартісно-обумовлена конфіскація — це метод конфіскації, який дозволяє суду накласти грошову відповідальність, еквівалентну сумі злочинних доходів (ОЕСР, Десять принципів, 2^е видання).

⁷ Конфіскація активів третіх осіб — це захід, спрямований на позбавлення злочинного майна когось іншого, окрім самого правопорушника — третьої особи. Він застосовний, коли така третя особа володіє активами, які правопорушник свідомо передав їй, щоб зірвати конфіскацію ОЕСР, Десять принципів, 2 -е видання).

⁸ Розширена конфіскація — це дія, яка передбачає не лише конфіскацію майна, пов'язаного з конкретним злочиним, але й додаткового майна, яке, за рішенням суду, є результатом інших злочинів (там же).

Рівень розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
б. Правова база для виконання наказів про заморожування активів, виданих іноземною державою/судом	Правова база для міжнародної співпраці існує, але вона не охоплює виконання рішень іноземних держав/судів про заморожування активів.	Охоплення поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про конфіскацію з дуже обмеженого ряду юрисдикцій.	Поширюється на виконання наказів іноземних держав/судів про конфіскацію активів, виданих у всіх юрисдикціях стратегічних партнерів.	База даних наказів про конфіскацію від усіх стратегічних партнерів аналізується для прийняття обґрунтованих рішень щодо оцінки ризиків та розробки стратегії протидії незаконним фінансовим потокам.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Операційна структура	Процедурам конфіскації активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкового злочину бракує чіткості через відсутність інструкції з повернення активів з рядом керівних принципів. Відсутній механізм моніторингу.	Наявний посібник з повернення активів, в ньому визначено обставини, що є підставою для видачі наказів про конфіскацію, та процедури конфіскації активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів про конфіскацію активів, виданих іноземною державою/судом, а також механізм моніторингу, але він все ще підлягає недостатньому моніторингу або перевірці.	Комплексні процедури арешту активів у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання ухвал іноземної держави/суду про конфіскацію, механізм нагляду, прозорість процесу, безпечне зберігання активів, які підлягають постійному моніторингу або перевірці.	Стратегічні оцінки загроз та поведінкові аналізи все частіше використовуються для покращення розуміння в режимі реального часу мінливих вимог, зумовлених змінами в робочому середовищі та новими ризиками, що виникають, для прийняття обґрунтованих рішень щодо регулярного оновлення операційної структури. Стандартні операційні процедури (СОП) адаптуються до нових явищ або загроз, таких як криптовалюти тощо.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівень розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
d. Застосування конфіскації на практиці		Компетентні органи конфісковують активи у зв'язку з підозрою у вчиненні податкових злочинів у дуже обмеженій кількості випадків за відповідної потреби.	Компетентні органи конфіскують активи у зв'язку зі значною кількістю справ за підозрою у вчиненні податкових злочинів, у тому числі виконують накази іноземних держав/судів про конфіскацію активів, видані в дуже обмеженій кількості юрисдикцій, але для ефективного моніторингу не ведеться систематична статистика, яка б містила детальну інформацію стосовно наказів про конфіскацію, подальші дії, інформацію про конфісковані активи, репатріацію конфіскованих активів.	Компетентні органи конфіскують активи у всіх відповідних випадках підозри у вчиненні податкових злочинів, включаючи виконання наказів іноземних держав/судів про накладення арешту, виданих у всіх юрисдикціях стратегічних партнерів, відповідно до процедур, що регулюють конфіскацію таких активів. З метою регулярного моніторингу ведеться база даних наказів про конфіскацію, детальної інформації про конфісковані активи та подальші дії, включаючи репатріацію активів. Конфіскація активів здійснюється за допомогою фінансової розвідки, обміну інформацією з іншими відомствами на національному рівні та міжнародного обміну інформацією.	Компетентні органи ретельно проводять аналіз, використовуючи передові методи аналітики та поведінковий аналіз, щоб перевірити ефективність правової та операційної бази для її вдосконалення.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 5. Створення організаційної структури з визначеними обов'язками

Організаційні структури з чітко визначеними обов'язками сприяють підвищенню ефективності у формулюванні стратегії, міжвідомчій співпраці та дотриманню загальнодержавного підходу. Юрисдикції на встановленому рівні, як свідчать дані, мають організаційні моделі з визначеними обов'язками, передбаченими законодавством. Ці визначені обов'язки включають попередження, виявлення, розслідування та повернення активів, а також незалежність та чіткі операційні механізми, що стосуються відповідальності за прийняття рішень, нагляду, наявності ресурсів та підзвітності.

Юрисдикція переходить на вищий рівень розвитку тією мірою, якою вона виконує чітко визначені законом обов'язки, оптимізує свою операційну структуру та розробляє надійні процеси, які можуть динамічно адаптуватися до мінливого робочого середовища.

		Відповідність потребам			Гнучкість		Динамічність	
Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу			
		Характерні ознаки						
5.1 Організаційна модель попередження та виявлення	а. Юридичні повноваження	У відомстві відсутній спеціальний підрозділ для збору розвідданих з метою попередження та виявлення податкових злочинів, а юридичні повноваження чітко не визначають конкретну посаду для збору розвідданих.	Спеціальний підрозділ, створений у відомстві, та юридичні повноваження відводять певну роль з визначеними обов'язками підрозділу для збору розвідданих для попередження та виявлення податкових злочинів, з обмеженими повноваженнями щодо доступу до інформації з різних джерел.	Юридичні повноваження наділяють підрозділ законними правами на доступ до різних джерел і законними каналами для обміну інформацією з іншими відомствами.	Правовий мандат сприяє створенню Міжвідомчої цільової групи (тобто об'єднаного розвідувального центру) для генерування синтезованої розвідувальної інформації, придатної для практичних дій, за допомогою об'єднаних ресурсів багатьох зацікавлених сторін.			
	Оцінка							
	Доказова база та запропоновані подальші кроки							
	б. Операційна структура	Оперативна структура містить інструкції щодо певних спеціальних заходів для запобігання та попередження податкових злочинів.	Оперативна структура включає розподіл певних ресурсів, обов'язків та набір інструкцій для збору розвідданих і використання аналітичних процесів,	Оперативна структура має детальні інструкції щодо збору розвідувальної інформації, включаючи міжвідомчу координацію та використання	Виконавчий комітет, до складу якого входять керівники відомств, здійснює нагляд за функціонуванням Міжвідомчої цільової групи з чітким			

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
			але збір розвідданих для виявлення та попередження злочинів не є складовою загальної стратегії. Існує базова та проміжна підготовка персоналу розвідки.	аналітичних методів для отримання розвідувальної інформації, придатної для вжиття заходів. Виявлення та попередження податкових злочинів є складовою загальної стратегії управління ризиками, на цю діяльність виділяються достатні ресурси. Впроваджено систему раннього оповіщення для виявлення та попередження податкових злочинів. Забезпечено високий рівень підготовки співробітників розвідувальних підрозділів.	набором керівних принципів та керує її діяльністю. Механізм моніторингу забезпечує адаптацію до мінливого робочого середовища. Висококваліфікована підготовка персоналу розвідки з акцентом на ефективну міжвідомчу координацію для збору та використання розвідувальних даних. Міжвідомча оперативна група працює з високим ступенем ефективності.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
5.2 Організаційна модель розслідування	а. Юридичні повноваження	Не існує спеціального слідчого підрозділу для проведення податкових розслідувань у кримінальних справах, окремі розслідування проводяться не підготовленим персоналом, а юридичні повноваження не передбачають чітко визначеної посади для податкових розслідувань у кримінальних справах.	Створено спеціальний підрозділ, на який юридичними повноваженнями покладено особливу роль у розслідуванні податкових злочинів, з достатніми слідчими повноваженнями, але з обмеженою міжвідомчою співпрацею з іншими правоохоронними органами.	Юридичні повноваження наділяють підрозділ достатніми законними правами на проведення слідчих дій та правовими каналами для співпраці з іншими правоохоронними органами для обміну інформацією, а також для проведення спільних розслідувань.	Міжвідомча цільова група для проведення спільного розслідування створюється із залученням ресурсів різних зацікавлених сторін.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
b. Операційна структура Оцінка Супровідні коментарі/ Докази с. Захист від неправомірного впливу Оцінка Доказова база та запропоновані подальші кроки	Оперативна структура містить інструкції щодо певних спеціальних заходів для розслідування податкових злочинів.	Оперативна структура включає розподіл певних ресурсів, обов'язків та набір інструкцій для проведення розслідування за допомогою посібника з методики розслідування, але це не використовується слідчими на регулярній основі, а стратегія розслідування лише частково узгоджена з національною стратегією.	Оперативна структура містить детальні настанови щодо розслідування, включаючи офіційні механізми міжвідомчої координації. Розслідування податкових злочинів є складовою національної стратегії управління ризиками, на цю діяльність виділяються достатні ресурси.	Виконавчий комітет, до складу якого входять керівники відомств, здійснює нагляд за функціонуванням за допомогою чіткого набору керівних принципів і керує місією. Механізм моніторингу забезпечує адаптацію до мінливого робочого середовища. Міжвідомча оперативна група працює з високим ступенем ефективності.
	Закон гарантує захист від неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів, але підозри щодо неправомірного впливу під час розслідування є поширеними.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів, але існують окремі повідомлення або підозри щодо неправомірного впливу під час розслідувань.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів, а повідомлення або підозри щодо неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів є рідким явищем.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів, а повідомлення або підозри щодо неправомірного впливу під час розслідування податкових злочинів відсутні, або якщо вони виникають, то швидко вирішуються.
5.3 Організаційна модель судового переслідування	а. Юридичні повноваження Організаційній моделі судового переслідування податкових злочинів бракує чіткого розподілу обов'язків та/або визначених механізмів управління. Суди та прокуратура недостатньо спеціалізуються на податкових злочинах.	Організаційна модель судового переслідування податкових злочинів передбачає розподіл обов'язків, але потребує вдосконалення для підвищення ефективності та зменшення повторюваності заходів. Суди та	Організаційна модель судового переслідування податкових злочинів передбачає чіткий розподіл обов'язків, що сприяє підвищенню ефективності та зменшенню повторюваності заходів. Справи про податкові злочини	Організаційна модель судового переслідування податкових злочинів передбачає чіткий розподіл обов'язків та визначені механізми управління з гнучкістю для адаптації організації у відповідь на нові ризики. Спеціалізовані

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
		прокуратура вдосконалюють спеціалізацію на розгляді справ про податкові злочини.	розглядають спеціалізовані суди та прокурори.	суди та прокуратура регулярно переглядають правову базу, щоб адаптуватися до нових змін в робочому середовищі.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
b. Операційна структура	Процедурам, що регулюють переслідування податкових злочинів, бракує чіткості та/або вони підлягають недостатньому моніторингу та перевірці. Суди та прокуратура недостатньо спеціалізуються на податкових злочинах.	Процедури, що регулюють судове переслідування податкових злочинів, є чітко визначеними, але не підлягають достатньому моніторингу або перевірці. Суди та прокуратура вдосконалюють спеціалізацію на розгляді справ про податкові злочини.	Процедури, що регулюють переслідування податкових злочинів, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Справи про податкові злочини розглядають спеціалізовані суди та прокурори.	Процедури, що регулюють судове переслідування податкових злочинів, є чітко визначеними, підлягають постійному моніторингу та перевірці, а також інформують про потребу в нових змінах. Спеціалізовані суди та прокуратура регулярно переглядають правову базу, щоб адаптуватися до нових змін в робочому середовищі.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Захист від неправомірного впливу	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час переслідування податкових злочинів, але залишаються прогалини та/або поширеними є повідомлення про неправомірний вплив під час судового переслідування.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час судового переслідування податкових злочинів, але повідомлення або підозра щодо неправомірного впливу під час судового переслідування не є поширеним явищем.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час кримінального переслідування за податкові злочини, а повідомлення або підозра щодо неправомірного впливу під час судового переслідування є рідким явищем.	Законодавство гарантує захист від неправомірного впливу під час переслідування податкових злочинів, а повідомлення або підозри про неправомірний вплив під час судового переслідування відсутні або, якщо вони виникають, то швидко вирішуються.

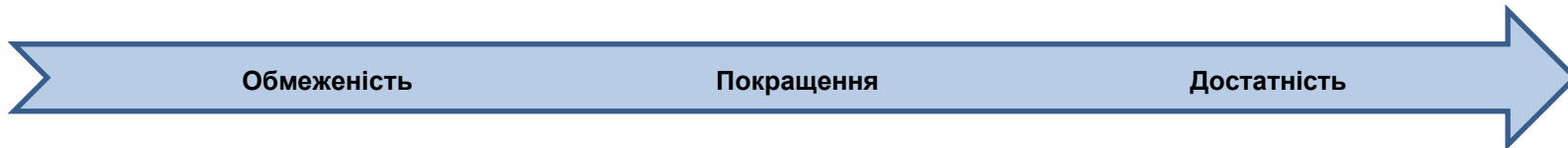
Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
5.4 Організаційна модель повернення активів	а. Юридичні повноваження	Не існує спеціального підрозділу для повернення та управління активами, а юридичні повноваження щодо повернення активів від податкових злочинів шляхом заморожування, арешту та конфіскації є обмеженими. Закони важко застосовувати на практиці через суворі обмеження.	Існує спеціальний підрозділ для повернення активів та управління ними, а також достатні повноваження для повернення активів, пов'язаних з підозрою у вчиненні податкового злочину, шляхом заморожування, арешту та конфіскації.	Існують дієві повноваження для повернення та управління активами, пов'язаними з підозрою у вчиненні податкових злочинів. Оперативна структура забезпечує гнучкість для адаптації до мінливого оперативного середовища з належними процесуальними гарантіями для забезпечення прозорості та запобігання потенційному зловживанню владою.	Створено міжвідомчу цільову групу для повернення активів з об'єднаними ресурсами різних зацікавлених сторін. Виконавчий комітет, до складу якого входять керівники відомств, здійснює нагляд за функціонуванням Міжвідомчої цільової групи з чітким набором керівних принципів та керує її діяльністю. Механізм моніторингу забезпечує адаптацію до мінливого робочого середовища. Міжвідомча оперативна група працює з високим ступенем ефективності.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Операційна структура	Виконавчий комітет, до складу якого входять керівники відомств, здійснює нагляд за функціонуванням Міжвідомчої цільової групи, керуючись чітким набором керівних принципів, та керує місією.	Наявний посібник із повернення активів з набором інструкцій, які сприяють покращенню роботи з повернення активів, але цьому процесу все ще бракує процедур моніторингу чи перегляду.	Повернення активів здійснюється за допомогою фінансової розвідки, обміну інформацією з іншими відомствами на національному рівні та міжнародного обміну інформацією.	Виконавчий комітет, що складається з представників відомств, очолює Міжвідомчу цільову групу та здійснює нагляд за її функціонуванням, використовуючи чіткий набір керівних принципів та механізм моніторингу для динамічної адаптації до мінливого середовища. Міжвідомча оперативна група працює з високим ступенем ефективності.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 6. Забезпечення достатніх ресурсів для розслідування податкових злочинів

Для успішного виявлення, попередження, розслідування та повернення доходів від податкових злочинів юрисдикціям потрібно отримувати достатні ресурси, прямо або опосередковано через інші правоохоронні органи. На рівні усталеності ефективний розподіл ресурсів адаптується до робочого середовища юрисдикції та охоплює фінансові, людські, інфраструктурні, організаційно-стратегічні, інформаційні та технологічні ресурси.

Шлях до вищих рівнів розвитку являє собою рух від еволюції відомства з дуже обмеженим забезпеченням ресурсами до наявності достатніх ресурсів, включаючи належним чином підготовлений персонал з необхідними навичками та інструментами для реагування на виклики глобалізації злочинної діяльності.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Характерні ознаки					
6.1 Достатні ресурси для виявлення, попередження, розслідування та повернення активів	а. Фінансові ресурси	Окремий бюджет, що виділяється на спеціальній основі, а не на основі аналізу потреб відомства для вирішення завдань із попередження та виявлення, розслідування та повернення активів. Відсутність гнучкості у вирішенні проблем, пов'язаних з недостатністю ресурсів.	Окремий бюджет, виділений на основі аналізу потреб, для проведення оцінки ризиків та реалізації стратегії зменшення ризиків, але з обмеженою гнучкістю для реагування на нові вимоги.	Окремий бюджет, виділений на основі аналізу потреб як в операційних, так і в капітальних інвестиціях, на основі оцінки ризиків та стратегії зменшення ризиків. Періодичні огляди, що проводяться з гнучкістю для реагування на нові вимоги.	Підготовка бюджету ґрунтується на національній стратегії оцінки та зменшення ризиків, спільних операціях та підзвітності з іншими правоохоронними органами. Регулярні перевірки, що проводяться з гнучкістю для реагування на нові вимоги та проактивного залучення необхідних фінансових ресурсів для розуміння майбутніх ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
b. Людські ресурси	Кадрові рішення приймаються на ситуативній основі без аналізу вимог до чисельності команди та необхідних навичок (наприклад: фінансова експертиза, судова бухгалтерія, юристи, практичний досвід збору розвідданих, розслідування, повернення активів, ведення справ тощо)	Кадрові рішення приймаються на основі аналізу вимог до чисельності команди та відповідного ряду навичок з урахуванням оцінки ризиків та стратегії їх зменшення. Запроваджено політику набору персоналу з наявними посадовими інструкціями та необхідними кваліфікаційними вимогами.	Запроваджено більшу гнучкість у процесі набору персоналу, що дозволяє залучати кваліфікований персонал з інших правоохоронних органів на умовах стажування відповідно до стратегії оцінки та зменшення ризиків. Запроваджено політику набору персоналу з наявними посадовими інструкціями та необхідними кваліфікаційними вимогами.	Політика підбору персоналу узгоджується з національною стратегією оцінки та пом'якшення ризиків і керується спільними операціями щодо попередження, виявлення та повернення активів зі спільною підзвітністю. Задоволеність працівників та баланс між роботою та особистим життям є невід'ємною частиною задекларованої кадрової політики.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Навчання	Існує базова політика навчання, але вона не ґрунтується на аналізі потреб у навчанні та складності податкових злочинів. Проводяться окремі спеціальні навчальні програми.	Існує комплексна навчальна політика, яка базується на аналізі потреб у навчанні, що ґрунтується на оцінці ризиків та стратегії їх зменшення. Впроваджено структуровану програму навчання, включаючи міжвідомче навчання. На навчання не виділяються спеціальні бюджетні асигнування.	Впроваджено структуровану програму обов'язкового навчання, яка поєднує базові, проміжні та спеціальні курси для посадових осіб різного рівня за регулярним розкладом у визначеному навчальному закладі. Навчальна програма відображає стратегію оцінки та зменшення ризиків, включаючи компонент міжнародного навчання. Конкретні бюджетні асигнування, виділені на підготовку кадрів. Сприяння та заохочення міжнародних навчальних курсів та обміну досвідом.	Безперервний професійний розвиток через різні види діяльності є складовою структурованого навчання. Фахівці отримують можливість брати участь у спільних операціях з іншими установами всередині країни та за кордоном. Пропонується навчання без відриву від виробництва в нових спеціальних областях (наприклад, по криптовалютних активах).
Оцінка				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Ресурси інфраструктури	Домовленості щодо придбання необхідних ресурсів залежать від потреб.	Конкретні потреби установи визначаються на основі оцінки ризиків та стратегії. Отримані в результаті ресурси включають інструменти для проведення експертиз.	Ресурси визначаються на основі оцінки ризиків і стратегії та оптимізуються з урахуванням можливостей інших відомств. Впроваджено офіційні домовленості щодо розподілу ресурсів та витрат, які відображають передбачувані ризики та ресурсоемність плану пом'якшення наслідків.	Національна оцінка ризиків та план пом'якшення наслідків визначають вимоги до інфраструктури та спільні операції між правоохоронними органами, що призводить до оптимального використання інфраструктури. Ці ресурси включають спільні розвідувальні центри, спільні комунікаційні платформи та добре обладнану криміналістичну лабораторію, в тому числі на умовах державно-приватного партнерства. Виконавчий комітет, що складається з керівників відомств Міжвідомчої цільової групи, укладає офіційну угоду про розподіл ресурсів між відомствами-партнерами.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
e. Організаційні та стратегічні ресурси	Існує дуже базова основа внутрішньої міжвідомчої співпраці, але вона не використовується ефективно. Відомство має доступ до кількох правових міжнародних інструментів, таких як Договори про уникнення подвійного оподаткування (DTA), Договори про обмін податковою інформацією (TIEA), але мережа	Існує всеохоплююча система внутрішнього міжвідомчого співробітництва, яка використовується в обмежених сферах спільної діяльності поза межами обміну інформацією. Відомство розширило свою договірну мережу за рахунок доступу до більшої кількості правових інструментів, керуючись стратегічним розглядом	Існує всеохоплююча система внутрішнього міжвідомчого співробітництва, яка регулярно переглядається з метою задоволення мінливих вимог відповідних відомств, включаючи створення спеціальних груп, якщо це необхідно. Відомство має широкий доступ до різноманітних правових інструментів,	База внутрішнього міжвідомчого співробітництва узгоджується з національними пріоритетами на основі комбінованої оцінки ризиків та плану пом'якшення їх наслідків, а також вивчаються можливості розширення сфери співробітництва відповідно до мінливого операційного ландшафту.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	договорів є обмеженою і не базується на стратегічному розгляді торговельних та фінансових відносин з партнерами.	торговельних та фінансових відносин зі своїми партнерами, але не охоплює всі відповідні юрисдикції.	а мережа партнерів за договором охоплює всі відповідні юрисдикції, що мають стратегічне значення з точки зору торговельних та фінансових відносин.	Аналіз договірної мережі та вибір правових інструментів ґрунтується на методології оцінки стратегічних ризиків з використанням рівня фінансової секретності договірних партнерів, що базується на незаконних каналах фінансових потоків торгівлі, іноземних портфельних і прямих інвестицій.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
f. Доступ до інформаційних ресурсів	Єдиний законний шлях дозволяє доступ до національних зовнішніх баз даних, але з обмеженнями, він не підлягає масовій обробці даних. Відсутній доступ до великих міжнародних баз даних.	Доступ до національних зовнішніх баз даних став більш гнучким завдяки зняттю певних обмежень та стратегії правозастосування, частково узгодженої з іншими правоохоронними органами, але все ще не підлягає обробці великих обсягів. Більшість державних органів використовують необхідні національні бази даних/електронні платформи, але їхня інтеграція є недостатньою. Відсутній доступ до великих міжнародних баз даних.	Доступ до національних зовнішніх баз даних для задоволення конкретних потреб правоохоронних органів, чії стратегії зменшення ризиків тепер узгоджені між собою. Покращений доступ до зовнішніх баз даних полегшує обробку великих обсягів даних. Усі необхідні відомства використовують електронну платформу коректно та безпечно. Участь в автоматичному обміні інформацією (AOI) полегшила доступ до широкого спектру офшорної фінансової інформації податкових резидентів. Вимоги щодо конфіденційності та захисту даних відповідають стандартам OI3 та ⁹ AOI ¹⁰ .	Спільна національна оцінка ризиків, що включає модуль протидії незаконним фінансовим потокам, сприяє об'єднанню внутрішніх і зовнішніх баз даних, які піддаються масовій обробці в спільному розвідувальному центрі. Доступ до широкого спектру офшорної фінансової інформації про податкових резидентів сприяє масовій обробці як для оперативних, так і для стратегічних цілей. Вимоги щодо конфіденційності та захисту даних відповідають національним/міжнародним стандартам.

⁹ Див. розділ С «Обмін інформацією: основні складові» (стор. 23–26) <http://www.oecd.org/tax/transparency/global-forum-handbook-2016.pdf>

¹⁰ Див. основну вимогу 3 Технічного завдання Глобального форуму з АОІ. <https://www.oecd.org/tax/transparency/AEOI-terms-of-reference.pdf>

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
g. Стратегія роботи з даними	Базова стратегія даних, розроблена і використовується залежно від потреб.	Стратегія даних модифікується для полегшення використання структурованих даних з метою оцінки ризиків, профілювання платників податків або відбору справ.	Належним чином розроблена стратегія даних існує як для структурованих, так і для неструктурованих джерел даних, використовується для оцінки ризиків, профілювання платників податків та відбору кейсів.	Стратегія даних тепер узгоджена зі спільною національною оцінкою ризиків та стратегією протидії незаконним фінансовим потокам, що здійснюється об'єднаним розвідувальним центром та іншими міжвідомчими цільовими групами. Стратегія роботи з даними регулярно переглядається з метою реагування на нові ризики за допомогою надійної системи контролю.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
h. Технологічні ресурси	Придбано нові технологічні ресурси, що підвищують обчислювальну потужність, але додатки для обробки даних розгорнуті не повністю. Застосування обмежується розслідуванням.	До технологічних ресурсів додано додатки для обробки даних, але повний потенціал ще не використано. Застосування розширено для потреб розслідування та виявлення.	Технологічні ресурси з високою обчислювальною потужністю, а також сховища даних та інструменти інтелектуального аналізу даних використовуються для попередження, виявлення, розслідування та повернення активів.	Повністю інтегрована платформа для аналізу великих даних, що використовується для розробки національного плану оцінки та зменшення ризиків, попередження, виявлення, розслідування та повернення активів, обміну ресурсами з іншими правоохоронними органами для підвищення ефективності та результативності, що полегшується завдяки електронному поданню податкових декларацій та інших звітів до уряду.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 7. Визнання податкових злочинів предикатним правопорушенням, що передує відмиванню грошей

Визначення податкових злочинів як одного з предикатних злочинів, що передує відмиванню коштів, надає юрисдикціям кращий доступ до фінансової розвідки на національному рівні та забезпечує механізми міжнародного співробітництва для органів, що займаються розслідуванням податкових злочинів, що призводить до виявлення, попередження злочинів та посилення слідчих можливостей, а також кращої міжвідомчої координації як на оперативному, так і на стратегічному рівнях. Якщо податкові злочини є предикатними до відмивання коштів, наявні шляхи міжнародного співробітництва розширюються і включають прямий обмін інформацією через національні ПФР та взаємну правову допомогу між компетентними органами для розслідування та кримінального переслідування податкових злочинів у кожній юрисдикції. Доведено, що юрисдикції на встановленому рівні визначають податкові злочини як предикатні правопорушення, що передують відмиванню грошей, та ефективно використовують вищезазначені переваги.

Цей принцип ґрунтується на Рекомендації 3 Цільової групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), яка закликає включити податкові злочини до переліку предикатних злочинів для відмивання грошей.

Шлях до вищих рівнів розвитку являє собою рух від операцій на автономній основі до спільних заходів. На рівні зародження автономна операція має обмежений доступ до фінансової розвідки, а отже обмежені можливості використання фінансової розвідки. Найвищий рівень розвитку передбачає вдосконалену модель співпраці з приватними фінансовими установами та органами з протидії відмиванню коштів, що часто призводить до розширення можливостей проведення розслідувань та спільних оцінок ризиків.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
			коли це необхідно.		
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
б. Правова база для юридичних осіб	Податкові правопорушення юридичних осіб є предикатними злочинами до відмивання грошей, але законодавчі бар'єри, такі як дуже обмежений перелік правопорушень, елементи правопорушень, які важко довести, дуже високий поріг, перешкоджають ефективному використанню цих законів на практиці.	Розпочато реформи, спрямовані на подолання деяких законодавчих бар'єрів шляхом включення більшої кількості податкових правопорушень до переліку предикатних правопорушень або впорядкування елементів правопорушень чи коригування порогових значень, але в правовій базі залишаються недоліки.	Усунуто недоліки в законодавчій базі. Орган з розслідування податкових злочинів уповноважений розслідувати справи про відмивання грошей, включаючи злочини, вчинені в іноземній юрисдикції. Звинувачення у відмиванні грошей висувається як додаткове обвинувачення при розслідуванні податкових злочинів, коли це необхідно.	Відомство з розслідування податкових злочинів, уповноважене розслідувати справи про відмивання грошей, може розслідувати та переслідувати відмивання грошей без необхідності доводити основний злочин, що лежить в його основі.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
7.2 Доступ до фінансової розвідки	а. Доступ до повідомлень про підозрілі операції (ППО) від підрозділу фінансової розвідки	Законодавча база дозволяє використовувати ППО, але операційні бар'єри обмежують доступ до ППО. Доступ до ППО недоступний під час розслідування податкових злочинів і може бути наданий за наявності достатніх підстав для підозри у відмиванні коштів.	Меморандум про взаєморозуміння, підписаний між органами влади з метою сприяння тіснішій координації, використання єдиного контактного центру надає кращий доступ до ППО. ПФР зберігає за собою право приймати рішення щодо розподілу ППО.	ПФР та орган, що розслідує податкові злочини, спільно приймають рішення про виділення ППО або про необмежений незалежний доступ органу, що розслідує податкові злочини, до ППО за наявності належної системи управління інформаційною безпекою. Орган, що розслідує податкові злочини, отримує доступ до міжнародних ППО через міжнародний обмін, наприклад,	Фінансові розвіддані, отримані ПФР або іншими органами через канали міжнародного співробітництва (наприклад Егімонтську групу та FIU.NET), сприяє проактивному розслідуванню податкових злочинів та кримінальному переслідуванню, за умови дотримання належних гарантій безпеки даних. ПФР підтримує податкові розслідування

¹¹ ППО також включають звіти про підозрілу діяльність (ЗПД) та звіти про операції з готівкою (ЗОП), а також резюме ППО, підготовлені ПФР.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
			через участь в Еґмонтській групі.	фінансовим аналізом та розвідданими, а національні ПФР здатні забезпечити елементи для виявлення, розслідування та судового переслідування ВК та пов'язаних податкових злочинів (відповідно до Оперативних результатів 2 та 6 FATF).
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
b. Максимізація ефективності: • Взаємодія з підзвітними особами, включаючи фінансові установи • Впровадження інформаційно-технологічних рішень • Навчання	Взаємодія органу з протидії податковим злочинам з суб'єктами, що подають повідомлення про підозрілі операції, включаючи фінансові установи, для покращення якості повідомлень про підозрілі операції є недостатньою. Відомство, що розслідує податкові злочини, не володіє інформаційними технологіями для співставлення даних. Посадові особи відомства не мають достатньої підготовки для перетворення оперативної інформації на допустимі докази.	Існує неформальна взаємодія з суб'єктами, що повідомляють про ППО, для підвищення якості ППО. Інформаційно-технологічне рішення для співставлення даних впроваджено, але воно не функціонує в повному обсязі. Проведено базову підготовку співробітників органу з питань перетворення розвідданих на допустимі докази.	Існує офіційна взаємодія з суб'єктами, що повідомляють про підозрілі операції, для підвищення якості ППО з регулярним зворотним зв'язком. ПФР виступає в ролі зв'язкового між економічною та фінансовою системою та відомством, що розслідує податкові злочини. Впроваджено та повноцінно функціонує інформаційно-технологічне рішення для співставлення даних. Співробітники відомства проходять повну підготовку з аналізу інформації, що міститься в ППО, та перетворення розвідувальних даних на докази, які використовуються для ідентифікації підозрюваних, видів злочинів, закономірностей злочинів, відстеження активів.	Надійна комунікаційна стратегія в рамках інформаційно-роз'яснювальної програми, спрямована на те, щоб донести до суб'єктів, які подають повідомлення, план протидії незаконним фінансовим потокам. Використання попередньої аналітики для отримання розширеної картини ризиків щодо незаконних фінансових потоків для цілеспрямованого правозастосування. Висококваліфіковані працівники відомства. Широке використання та постійне оновлення показників, факторів ризику та типологій для підвищення обізнаності в системі про те, як виявляти та повідомляти корисну інформацію для попередження та розслідування податкових злочинів.
Оцінка				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
7.3 Посилення координації з органами по боротьбі з відмиванням грошей	а. Оперативна координація	Існує розуміння зв'язку між податковими злочинами та відмиванням коштів, але воно не перейшло на оперативний рівень у вигляді посилення міжвідомчої координації між органами, що займаються розслідуванням податкових злочинів, та органами, що займаються боротьбою з відмиванням коштів, за винятком певного обміну інформацією за відповідної потреби.	Меморандуми про взаєморозуміння, підписані між органами влади з метою сприяння тіснішій координації, призвели до офіційного обміну інформацією та кращої взаємодії.	Координація виходить за рамки обміну інформацією і включає спільне та ефективне використання інформації, що міститься в ППО, якими обмінюються ПФР, спільні розслідування та спільну оцінку ризиків.	Орган з розслідування податкових злочинів та орган з протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, спільно з іншими правоохоронними органами беруть участь у національній оцінці ризиків та формулюють план зниження ризиків з чітким розумінням сфер спільної відповідальності за протидію незаконним фінансовим потокам.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Принцип 8. Наявність ефективної основи для внутрішньої міжвідомчої співпраці

Ефективний загальнодержавний підхід до боротьби з податковими та іншими фінансовими злочинами полягає у здатності різних органів, що займаються боротьбою з фінансовими злочинами (наприклад податкових служб, митних органів, органів боротьби з відмиванням коштів, антикорупційних органів, органів поліції та прокуратури, ПФР, фінансових регуляторних органів тощо), співпрацювати один з одним у виявленні, попередженні та притягненні до відповідальності за злочини в межах наданих їм повноважень. Юрисдикції на встановленому рівні мають ефективні правові та операційні рамки для сприяння співпраці між органами, які борються з податковими та іншими фінансовими злочинами. Взаємодія відбувається шляхом обміну інформацією та інших розширених форм співробітництва, що призводить до посилення слідчих можливостей і культури загальнодержавного підходу як на оперативному, так і на стратегічному рівнях.

Шлях до вищих рівнів розвитку — це перехід від автономної діяльності до інтегрованого способу функціонування. На етапі усталеності окрема автономна операція має обмежений доступ до інформації та можливостей її опрацювання, обмежені слідчі повноваження та ресурси. На рівні потенціалу передбачається інтегрований спосіб функціонування «всього уряду» з удосконаленою моделлю організації співпраці, з використанням розширених можливостей для проведення розслідувань.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
			органам влади щодо змін у законодавстві.	
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
в. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях ¹² дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, наприклад, тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких можна використовувати інформацію тощо.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень, але недоліки залишаються через єдиний шлях та наявність обмежень.	Різноманітність законних шляхів, доступних для задоволення конкретних потреб відомств. Регулярне інформування органів влади про зміну законодавчих вимог для отримання підтримки як відповідних органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму огляду для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складнощі за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.
Оцінка				
Супровідні коментарі/ Докази				
с. Оперативна структура, що регулює процедури обміну інформацією	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків: • процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; • обтяжлива процедура затвердження; • недостатня обізнаність про тип	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: • типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; • контактних осіб;	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття коригувальних заходів.	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності.

¹² Термін «законні шляхи» стосується різних способів обміну інформацією, таких як довільний, спонтанний, обмін інформацією за запитом тощо. Див. Розділ 5 документу «Покращення співпраці між податковими органами та антикорупційними органами у боротьбі з податковими злочинами та корупцією». Париж: Організація економічної співпраці та розвитку і Світовий банк, 2018 р. <https://www.oecd.org/tax/crime/improving-co-operation-between-tax-authorities-and-anti-corruption-authorities-in-combating-tax-crime-and-corruption.htm>

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; • відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; • недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	• стандарти конфіденційності; • чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації/кінцевого використання; • відповідність вимогам та систему стримування і протипаг; • взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; • взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.		
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
d. Звітність та обмін інформацією на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на бажаних результатах.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
8.2 Здатність органу з розслідування податкових злочинів співпрацювати	а. Правова та операційна база для повідомлення про підозри у вчиненні митних правопорушень,	Законодавча база дозволяє повідомляти, але процедури, що регулюють надання інформації, є недостатньо чіткими та/або підлягають недостатньому моніторингу та перевірки.	Процедури, що регулюють інформаційне звітування, впорядковано. Слідчі, які розслідують податкові злочини, регулярно проводять розслідування злочинів, пов'язаних з митницею.	Юридичний протокол перетворено на конкретний процес передачі справ до суду з чіткими критеріями відбору справ для передачі. Спеціальна група оцінює передані справи та встановлює, які з них потребують кримінального	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
з митними органами і навпаки	виявлених під час роботи, та навпаки		Однак моніторинг та перевірка є недостатніми.	переслідування. Інформація про справи зберігається всередині організації, включаючи рішення про затвердження/незатвердження, для керівництва майбутніми розслідуваннями. Періодична оцінка протоколу та ефективності правової бази, а також надання регулярного зворотного зв'язку слідчим, які розслідують податкові злочини, з метою підвищення ефективності.	системи оцінки ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, такі як тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких може бути використана інформація, без розгляду можливості розширеної форми співпраці.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень та створення можливостей для деяких розширених механізмів співпраці, але недоліки залишаються у вигляді єдиного шляху та наявності обмежень.	Існує низка правових механізмів, що відповідають конкретним потребам відомств, включаючи положення про різні форми розширеної співпраці, які користуються підтримкою як органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму перевірки для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складнощі за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	с. Оперативна структура, що регулює процедури обміну інформацією	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків: - процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; - обтяжлива процедура затвердження; - недостатня обізнаність про тип	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: - типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; - контактних осіб;	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття коригувальних заходів.	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; • відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; • недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	• стандарти конфіденційності; • чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації. • відповідність вимогам та систему стримування і протипаг; • взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; • взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.		
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
d. Форми співпраці на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на результатах.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
8.3 Здатність органу з розслідування податкових злочинів співпрацювати	а. Правова та операційна база для повідомлення про підозри у вчиненні правопорушень з відмивання грошей,	Законодавча база дозволяє повідомляти, але процедури, що регулюють надання інформації, є недостатньо чіткими та/або підлягають недостатньому моніторингу та перевірки.	Процедури, що регулюють інформаційне звітування, впорядковано. Слідчі відділу податкових злочинів регулярно проводять розслідування злочинів, пов'язаних з відмиванням грошей.	Юридичний протокол перетворено на конкретний процес передачі справ до суду з чіткими критеріями відбору справ для передачі. Спеціальна група оцінює передані справи та встановлює, які з них потребують кримінального переслідування.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення оцінки ризиків.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
з підрозділом фінансової розвідки та органом по боротьбі з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, і навпаки	виявлених під час роботи, та навпаки		Однак моніторинг та перевірка є недостатніми.	Інформація про справи зберігається всередині організації, включаючи рішення про затвердження/незатвердження, для керівництва майбутніми розслідуваннями. Періодична оцінка протоколу та ефективності правової бази, а також надання регулярного зворотного зв'язку слідчим, які розслідують податкові злочини, з метою підвищення ефективності.	
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	в. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, такі як тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких може бути використана інформація, без розгляду можливості розширеної форми співпраці.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень та створення можливостей для деяких розширених механізмів співпраці, але недоліки залишаються у вигляді єдиного шляху та наявності обмежень.	Існує низка правових механізмів, що відповідають конкретним потребам відомств, включаючи положення про різні форми розширеної співпраці, які користуються підтримкою як органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму огляду для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складності за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	с. Оперативна структура, що регулює процедури обміну інформацією	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків: - процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; - обтяжлива процедура затвердження; - недостатня обізнаність про тип	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: - типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; - контактних осіб;	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; • відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; • недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	• стандарти конфіденційності; • чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації. • відповідність вимогам та систему стримування і протипаг; • взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; • взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	коригувальних заходів. Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.		
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
d. Звітність та обмін інформацією на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією. Посилання на Звіти про взаємну оцінку FATF відсутні.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур. Здійснене посилання на Звіти про взаємну оцінку FATF, але не вжито конкретних заходів для покращення співпраці.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на результатах. Оцінюються звіти FATF про взаємну оцінку та вживаються конкретні заходи для покращення співпраці.	Ефективні результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
8.4 Спроможність органу, що розслідує	a. Правова та операційна база для повідомлення про	Законодавча база дозволяє повідомляти, але процедури, що регулюють надання інформації, є недостатньо чіткими та/або	Процедури, що регулюють інформаційне звітування, впорядковано.	Юридичний протокол перетворено на конкретний процес передачі справ до суду з чіткими критеріями відбору справ	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
податкові злочини, співпрацювати з поліцією, яка розслідує неподаткові злочини	підозри у вчиненні неподаткових злочинів, виявлених в ході роботи, і навпаки	підлягають недостатньому моніторингу та перевірці.	Слідчі, які розслідують податкові злочини, регулярно звертають увагу на показники неподаткових злочинів. Однак моніторинг та перевірка є недостатніми.	для передачі. Спеціальна група оцінює передані справи та встановлює, які з них потребують кримінального переслідування. Інформація про справи зберігається всередині організації, включаючи рішення про затвердження/незатвердження, для керівництва майбутніми розслідуваннями. Періодична оцінка протоколу та ефективності правової бази, а також надання регулярного зворотного зв'язку слідчим, які розслідують податкові злочини, з метою підвищення ефективності.	методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення оцінки ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, такі як тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких може бути використана інформація, без розгляду можливості розширеної форми співпраці.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень та створення можливостей для деяких розширених механізмів співпраці, але недоліки залишаються у вигляді єдиного шляху та наявності обмежень.	Існує низка правових механізмів, що відповідають конкретним потребам відомств, включаючи положення про різні форми розширеної співпраці, які користуються підтримкою як органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму огляду для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складнощі за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	c. Оперативна структура, що	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків:	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
регулює процедури обміну інформацією	- процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; - обтяжлива процедура затвердження; - недостатня обізнаність про тип інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; - відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; - недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: - типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; - контактних осіб; - стандарты конфіденційності; - чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації. - відповідність вимогам та систему стримування і противаг; - взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; - взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	підлягають постійному моніторингу та перевірки. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття коригувальних заходів. Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.	щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Звітність та обмін інформацією на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на результатах.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
8.5 Спроможність органів, що розслідують податкові злочини, співпрацювати з прокуратурою, яка розслідує неподаткові злочини	a. Правова та операційна база для повідомлення про підозри у вчиненні неподаткових злочинів, виявлених в ході роботи, і навпаки	Законодавча база дозволяє повідомляти, але процедури, що регулюють надання інформації, є недостатньо чіткими та/або підлягають недостатньому моніторингу та перевірки.	Процедури, що регулюють інформаційне звітування, впорядковано. Слідчі, які розслідують податкові злочини, регулярно звертають увагу на показники неподаткових злочинів. Однак моніторинг та перевірка є недостатніми.	Юридичний протокол перетворено на конкретний процес передачі справ до суду з чіткими критеріями відбору справ для передачі. Спеціальна група оцінює передані справи та встановлює, які з них потребують кримінального переслідування. Інформація про справи зберігається всередині організації, включаючи рішення про затвердження/незатвердження, для керівництва майбутніми розслідуваннями. Періодична оцінка протоколу та ефективності правової бази, а також надання регулярного зворотного зв'язку слідчим, які розслідують податкові злочини, з метою підвищення ефективності.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення оцінки ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, такі як тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких може бути використана інформація, без розгляду можливості розширеної форми співпраці.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень та створення можливостей для деяких розширених механізмів співпраці, але недоліки залишаються у вигляді єдиного шляху та наявності обмежень.	Існує низка правових механізмів, що відповідають конкретним потребам відомств, включаючи положення про різні форми розширеної співпраці, які користуються підтримкою як органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму огляду для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складнощі за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.
	Оцінка				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Оперативна структура, що регулює процедури обміну інформацією	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків: • процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; • обтяжлива процедура затвердження; • недостатня обізнаність про тип інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; • відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; • недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: • типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; • контактних осіб; • стандарти конфіденційності; • чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації. • відповідність вимогам та систему стримування і протипаг; • взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; • взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття коригувальних заходів. Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Звітність та обмін інформацією на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на результатах.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
8.6 Здатність органу з розслідування податкових злочинів співпрацювати з антикорупційними органами та навпаки	а. Правова та операційна база для повідомлення про підозри у вчиненні корупційних дій, виявлених під час роботи, та навпаки	Законодавча база дозволяє повідомляти, але процедури, що регулюють надання інформації, є недостатньо чіткими та/або підлягають недостатньому моніторингу та перевірці.	Процедури, що регулюють інформаційне звітування, впорядковано. Слідчі, які розслідують податкові злочини, регулярно звертають увагу на показники ризиків корупції. Однак моніторинг та перевірка є недостатніми.	Юридичний протокол перетворено на конкретний процес передачі справ до суду з чіткими критеріями відбору справ для передачі. Спеціальна група оцінює передані справи та встановлює, які з них потребують кримінального переслідування. Інформація про справи зберігається всередині організації, включаючи рішення про затвердження/незатвердження, для керівництва майбутніми розслідуваннями. Періодична оцінка протоколу та ефективності правової бази, а також регулярне надання зворотного зв'язку посадовим особам податкових органів з метою підвищення ефективності.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення оцінки ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	б. Правова база для обміну інформацією	Єдиний законний шлях дозволяє обмін інформацією, але накладає надмірні обмеження, такі як тип інформації, якою можна обмінюватися, обмежений ряд правопорушень, щодо яких може бути використана інформація, без розгляду можливості розширеної форми співпраці.	Розпочато реформи, спрямовані на зняття деяких обмежень та створення можливостей для деяких розширених механізмів співпраці, але недоліки залишаються у вигляді єдиного шляху та наявності обмежень.	Існує низка правових механізмів, що відповідають конкретним потребам відомств, включаючи положення про різні форми розширеної співпраці, які користуються підтримкою як органів влади, так і політичного керівництва.	Наявність механізму огляду для регулярної оцінки ефективності існуючих механізмів, що забезпечує гнучкість у реагуванні на складнощі за допомогою нових нормативно-правових актів завдяки постійній підтримці як з боку органів влади, так і політичного керівництва.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Оперативна структура, що регулює процедури обміну інформацією	Операційна структура має один або більше з наступних недоліків: • процедурам, що регулюють обмін інформацією, бракує чіткості та масштабу; • обтяжлива процедура затвердження; • недостатня обізнаність про тип інформації, якою володіють інші відомства, та законні механізми; • відсутність навчання для посадових осіб з питань обміну інформацією; • недостатня кількість інструкцій щодо доступу до інформації/кінцевого використання, а також неналежний моніторинг та перевірка для забезпечення конфіденційності інформації та доброчесності роботи відомства.	Встановлено процедури управління обміном інформацією (наприклад Меморандум про взаєморозуміння), які охоплюють: • типи інформації та повноваження, якими володіє кожне відомство; • контактних осіб; • стандарти конфіденційності; • чіткі інструкції щодо того, хто має доступ/як вони отримують доступ до інформації. • відповідність вимогам та систему стримування і протипагу; • взаємне навчання щодо ролей/розподілу відповідальності; • взаємні канали зворотного зв'язку. Однак залишаються недоліки в моніторингу та оцінці.	Процедури, що регулюють обмін інформацією, чітко визначені та підлягають постійному моніторингу та перевірці. Існує механізм для спільного оцінювання процедур на регулярній основі та вжиття коригувальних заходів. Записи про обмін інформацією та досягнуті результати зберігаються всередині організації.	Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Звітність та обмін інформацією на практиці	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією залежно від потреби та/або мають низький рівень дотримання відповідних процедур щодо обміну інформацією.	Компетентні органи регулярно звітують та обмінюються інформацією, спостерігається покращення дотримання встановлених процедур. Процес моніторингу та аналізу потребує подальшого вдосконалення для забезпечення повного дотримання встановлених процедур.	Компетентні органи звітують та обмінюються інформацією у всіх належних випадках згідно з відповідними процедурами звітування та обміну інформацією. Регулярний зворотний зв'язок надається для підвищення ефективності з особливим акцентом на результатах.	Результати аналізуються та враховуються в процесі оцінювання ризиків. Використання передових методів аналізу даних для прийняття рішень щодо підвищення операційної ефективності та вдосконалення системи оцінки ризиків.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
8.7 Використання на практиці посиленних механізмів співпраці між податковими та іншими правоохоронними органами у сфері боротьби з фінансовими злочинами	a. Договори про співпрацю у формі Меморандуму про взаєморозуміння (МВ)	Дуже базовий Меморандум про взаєморозуміння, підписаний з дуже обмеженою сферою співпраці, без будь-якого обміну інформацією, керівних принципів конфіденційності та стандартних операційних процедур. Договір не був ефективно використаний.	Підписаний комплексний Меморандум про взаєморозуміння з детальним описом сфери співробітництва, включаючи спільні заходи та інші операційні деталі щодо контактних осіб, принципів конфіденційності та обміну інформацією. Договір застосовується в обмеженій сфері спільної діяльності за межами обміну інформацією. Проте залишаються недоліки в процесі моніторингу та перевірки.	Регулярно використовується успішно і в повному обсязі. Сфера застосування регулярно переглядається на предмет відповідності мінливим вимогам відповідних відомств і вводиться в силу після отримання підтримки з боку органів влади і політичного керівництва. Надійний механізм моніторингу та перевірки забезпечує прийняття рішень.	Стратегічний аналіз, проведений за допомогою передової аналітики з метою пошуку шляхів розширення сфери співробітництва відповідно до мінливого оперативного ландшафту та реалізований на практиці завдяки постійній підтримці як органів влади, так і політичного керівництва.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Паралельні розслідування	Паралельні розслідування, що проводяться за певного рівня неофіційної координації шляхом обміну деякими слідчими версіями, розвідувальними даними та доказами.	Координація формалізована за допомогою спеціального посилання на неї в Меморандумі про взаєморозуміння, що призводить до спільного прийняття деяких оперативних рішень.	Паралельне розслідування — це регулярна діяльність з формальною координацією, що охоплює більше сфер, таких як розподіл широких елементів розслідування та рішень про пред'явлення обвинувачення, спільне врегулювання клопотань про визнання вини.	Регулярний моніторинг та оцінка результатів, що призводить до побудови міцних мереж між відомствами.
Оцінка					

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Відрядження та спільне розміщення персоналу	Відрядження та спільне розміщення персоналу здійснюється залежно від потреби без будь-якої усталеної політики.	Відрядження та спільне розміщення персоналу здійснюється в рамках усталеної політики.	Оцінюються вимоги до роботи у відомстві, а співробітники у відрядженні розміщуються для досягнення максимальних результатів.	Регулярний моніторинг та оцінка результатів, що призводить до побудови міцних мереж між відомствами.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Об'єднана оперативна та міжвідомча цільова група	У відповідь на нову кризу створюється міжвідомча цільова група, яка охоплює декілька відомств, але її повноваження та сфера діяльності не є повністю визначеними.	Спільні цілі та пріоритети, а також конкуруючі інтереси задокументовані разом із внутрішнім управлінням, структурами затвердження, юридичними процедурами, розподілом витрат, заходами зі збереження доказів, збереженням конфіденційності інформації та механізмами вирішення спорів у всеохоплюючому Меморандумі про взаєморозуміння.	Виклики, пов'язані зі спільними операціями, ефективно вирішуються шляхом розробки спільної стратегії розслідування та прийняття стратегії зменшення ризиків. Результати оцінюються на регулярній основі.	Керівники кожного відомства, що входить до складу Цільової групи, регулярно оцінюють досягнуті результати та необхідність корегування курсу через зміну оперативної обстановки і відповідно мобілізують ресурси.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
e. Міжвідомчі центри розвідки	Розвідувальний центр створюється за участю кількох відомств з метою виконання оперативної функції для певної групи справ з управління розвідданими, спираючись на інформацію, зібрану з відкритих джерел. Проведена певна попередня робота.	Центр створюється як міжвідомчий розвідувальний центр з офіційною санкцією, розміщений в одному з відомств-учасників, з інформацією, зібраною відомствами-учасниками та з відкритих джерел.	Сфера діяльності Центру розширена до стратегічної функції з акцентом на оцінці загроз, вивченні змін у тенденціях фінансових злочинів, але він залишається підрозділом існуючого відомства.	Створено окремий орган з власними повноваженнями зі збору інформації, з оперативними та стратегічними функціями для формування всеохоплюючої стратегії боротьби з незаконними фінансовими потоками, розробки нових методів боротьби з фінансовими злочинами та новими ризиками. Національна оцінка ризиків

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
				проводиться шляхом злиття окремих баз даних з використанням передових засобів аналітики та штучного інтелекту, при цьому кожне відомство-учасник привносить свій модуль оцінки ризиків і готується спільна стратегія пом'якшення наслідків, заснована на оцінці ризиків.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
f. Міжвідомче навчання	Міжвідомче навчання з основних показників для виявлення різних злочинів, що розслідуються відомствами-учасниками, організоване як одноразовий захід без будь-яких подальших дій.	Міжвідомче навчання організується як регулярний захід, що систематично охоплює всіх відповідних посадових осіб за спеціально розробленою навчальною програмою, яка охоплює правові механізми, відповідні процедури, внутрішній процес затвердження, контактні пункти на додаток до показників злочинів.	Навчальна програма переглядається на основі зворотного зв'язку та мінливих вимог відомств, охоплюючи новітні методи розслідування, зв'язки між різними фінансовими злочинами та важливість співпраці. Формалізовано механізм розподілу витрат між відомствами. Проведено оцінку результатів.	До навчальної програми додано спеціальний курс, що включає загальні тенденції у сфері фінансових злочинів, методологію оцінки ризиків та розробку політики. Міжвідомче навчання стало невід'ємною частиною навчальних програм відомств-учасників.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
g. Здатність слідчих, які розслідують податкові злочини,	Доступ надається на разовій основі, а не в рамках регулярної політики.	Зaproваджено оперативний механізм через спеціальний пункт у Меморандумі про взаєморозуміння для надання	Надійний механізм моніторингу доповнює оперативну структуру та ефективно використовується на практиці.	Оцінка результатів здійснюється на регулярній основі, а дані використовуються для вивчення зв'язків

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	переглядати податкові справи осіб, які були покарані за інші серйозні фінансові злочини.		доступу в рамках регулярної політики, але відсутній належний моніторинг.		між різними фінансовими злочинами та тенденціями з метою формування політики.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
8.8 Ведення статистики щодо внутрішньої міжвідомчої співпраці між органом з розслідування податкових злочинів та іншими відомствами		Базова інформація та записи ведуться, але не достатньо систематизовано, щоб на їх основі можна було б приймати обґрунтовані рішення.	Ведення даних/статистики щодо звітності та обміну інформацією розпочато в рамках ініціативи з реформування, але потребує покращення якості даних та механізму моніторингу щодо успішних розслідувань завдяки обміну інформацією або спільним заходам.	Внутрішні дані ведуться систематично, включаючи деталі успішних розслідувань, повернення активів, винесення обвинувальних вироків тощо. Дані використовуються на практиці для прийняття обґрунтованих рішень з метою покращення міжвідомчої співпраці, оперативної ефективності, зміни політики.	Передові засоби аналітики, що використовуються для обробки даних та отримання даних для формулювання стратегії, змін у політиці та підвищення операційної ефективності.
	Оцінка				
	Супровідні коментарі/ Докази				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Супровідні коментарі/ Докази				

Принцип 9. Забезпечення наявності механізмів міжнародної співпраці

У світі без кордонів, де злочинці можуть швидко перетинати національні кордони, юрисдикції не можуть працювати ізольовано й повинні використовувати всі доступні механізми міжнародної співпраці для ефективної боротьби з міжнародними податковими злочинами. Доведено, що юрисдикції на встановленому рівні мають доступ до кримінально-правових інструментів та належної внутрішньої правової та оперативної бази для ефективної міжнародної співпраці у виявленні, попередженні, розслідуванні податкових злочинів та кримінальному переслідуванні. Обмін інформацією та інші розширені форми міжнародної співпраці ведуть до покращення слідчих можливостей та спроможності протидіяти незаконним фінансовим потокам, що також підкреслено в Рекомендації 40 та Оперативному результаті 2 Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

Шлях до вищих рівнів розвитку — це перехід від автономної діяльності до інтегрованого способу функціонування. На рівні зародження існує спеціальний підхід до міжнародної співпраці. Тією мірою, якою можливості юрисдикції зростають, підхід стає більш стратегічним, враховуючи вразливість юрисдикції та схильність до ризику з боку торговельних і фінансових партнерів, що призводить до оптимального рівня розвитку з потенціалом створення спільних багатонаціональних оперативних мереж для переслідування глобальних фінансових злочинів.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	b. Масштаб охоплення видів допомоги	Масштаб охоплення обмежується обміном інформацією.	Розширено масштаб охоплення на такі сфери, як: вручення документів; отримання доказів; сприяння отриманню показань свідків, допомога у стягненні податків.	Розширено масштаб охоплення на такі сфери, як: виконання наказів про заморожування та арешт активів; допомога у поверненні активів; організація доставки осіб для допиту; проведення спільних розслідувань відповідно до принципів, викладених у міжнародних документах.	Рішення про масштаб охоплення приймається на основі оцінки стратегічних ризиків.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
	с. Обмеження на використання податкової інформації, отриманої в результаті обміну з іншими правоохоронними органами	Національне законодавство не містить положень, які б дозволяли обмінюватися інформацією, отриманою в результаті міжнародного обміну. Суворе положення про конфіденційність у правовому документі обмежує обмін інформацією.	У національному законодавстві містяться відповідні положення. При суворому дотриманні конфіденційності деякі відповідні обмеження були пом'якшені для змістовного використання даних. Однак залишається кілька обмежень щодо стратегічної інформації та обставин, що робить можливим обмін нею в дуже	Як учасниця багатосторонньої Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (МАС), юрисдикція має право обмінюватися інформацією з іншими відомствами для неподаткових цілей тією мірою, якою це дозволено на національному рівні в обох юрисдикціях, а також за умови отримання дозволу від запитуваної юрисдикції ¹³ .	Оцінка ризиків та проактивне зниження ризиків сприяє спільній підзвітності залучених правоохоронних органів, формуванню умов переговорів з партнерами в рамках двостороннього MLAT та досягненню оптимальних умов в договорі на основі визначених каналів IFF.

¹³ Стаття 22 Конвенції регулює умови надання інформації, якою Сторони можуть і не можуть обмінюватися.

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
			обмеженій кількості випадків.	Юрисдикція обговорює нові умови з партнерами по двосторонньому MLAT для ефективного обміну інформацією з іншими відомствами завдяки посиленню внутрішньої міжвідомчої співпраці ¹⁴ .	
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
9.2 Обмін інформацією	а. Участь в обміні інформацією за запитом	Учасниця Глобального форуму, але не відповідає міжнародному стандарту обміну інформацією за запитом (O13) відповідно до процедури експертної оцінки Глобального форуму та вживає заходів для виконання рекомендацій, експертна оцінка ще не проведена або ще не є учасницею Глобального форуму. ¹⁵	Оцінка часткового виконання міжнародного стандарту обміну інформацією за запитом (O13) відповідно до процедури експертної оцінки Глобального форуму та вживання заходів для виконання рекомендацій.	Оцінка переважного виконання міжнародного стандарту обміну інформацією за запитом (O13) відповідно до процедури експертної оцінки Глобального форуму та вживання заходів для виконання рекомендацій.	Оцінка виконання міжнародного стандарту обміну інформацією за запитом (O13) відповідно до процедури експертної оцінки Глобального форуму. Може брати участь у спонтанних обмінах/співпраці навіть без прямого запиту.
	Оцінка				

¹⁴ Ця інформація походить від стандартів, встановлених Глобальним форумом. Ознайомтеся з джерелом: ОЕСР (2016 р.), Глобальний форум з питань прозорості та обміну інформацією для податкових цілей: обмін інформацією за запитом/ Посібник для експертних оцінок 2016-2020 рр., третє видання, OECD Publishing, посилання: <http://www.oecd.org/tax/transparency/global-forum-handbook-2016.pdf>

¹⁵ Результати експертних оцінок дивіться за посиланням: ОЕСР (2016 р.), Глобальний форум з питань прозорості та обміну інформацією для податкових цілей: прозорість та обмін інформацією для податкових цілей/ Багатостороння співпраця, що змінює світ: звіт до 10-річчя, (ст. 37–40), посилання <https://www.oecd.org/tax/transparency/global-forum-10-years-report.pdf>

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
b. Участь в автоматичному обміні інформацією (AOI)	Учасниця Глобального форуму, але не має зобов'язань щодо конкретних термінів автоматичного обміну інформацією або ще не є учасницею Глобального форуму.	Внутрішня нормативно-правова база існує, але вона ще не налаштована та не пов'язана із загальною системою передачі (CTS). Зобов'язання з дотримання конкретного графіка автоматичного обміну інформацією, але фактичний обмін ще не розпочався. ¹⁶	Завершено підписання та ратифікацію багатосторонньої Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (МАС). Впроваджено заходи з інформаційної безпеки. Фактичний обмін інформацією вже розпочато. Вивчено питання якості даних, створено групу моніторингу для регулярної взаємодії з підзвітними особами та партнерськими юрисдикціями з метою проактивного вирішення питань якості даних, підготовлено внутрішні інструкції щодо використання даних, якими обмінюються, розпочато вибіркові заходи з примусового виконання.	Проблеми щодо якості даних вирішено, а дані, якими обмінюються, ефективно використовуються як на оперативному, так і на стратегічному рівнях, у тому числі для оцінки ризиків.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
9.3. Операційна структура	Операційні настанови та організаційні механізми	Існують операційні інструкції у вигляді посібника, що описують вимоги до дотримання конфіденційності інформації, але не існує спеціального центрального підрозділу для обробки отриманих або надісланих запитів. Неналежний	Детальні інструкції щодо кроків, які необхідно зробити для обробки запиту на інформацію та надсилання запитів, з дотриманням суворих вимог конфіденційності. Якість надісланих запитів та відповідей	Інструмент управління справами для отримання, оцінки, визначення пріоритетів та реагування на запити про допомогу. Регулярне навчання офіційних осіб допомагає дотримуватися термінів	Виконавчий комітет регулярно переглядає керівні принципи, процеси та потреби в ресурсах і негайно вживає заходів для виправлення ситуації. Запроваджено механізм для регулярної перевірки домовленостей про конфіденційність та виявлення випадків

¹⁶ Для отримання додаткової інформації про CTS див. посилання: ОЕСР (2019 р.), Глобальний форум з прозорості та обміну інформацією для податкових цілей/ Звіт про впровадження Ініціативи AOI за 2019 рік, посилання <https://www.oecd.org/tax/transparency/AEOI-implementation-report-2019.pdf>

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
		моніторинг.	на інформаційні запити контролюється центральною групою обробки запитів. Проведення навчання для офіційних осіб щодо якості запитів. Формат, встановлений для подання та отримання запитів. Процес моніторингу та аналізу запроваджено, але він не впорядкований для дотримання визначених термінів та стандартів якості. Нестача ресурсів обмежує можливості обробки запитів.	і стандартів якості. Наявність достатніх ресурсів для отримання, управління, координації та реагування на запити, що надходять, а також для своєчасного подання запитів про допомогу. Ведення та регулярне оновлення бази даних, що містить детальну контактну інформацію про компетентні органи партнерів за договором.	використання інформації в несанкціонованих цілях.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
9.4 Міжнародне співробітництво на практиці	а. Масштаби співпраці	Співпраця обмежується обміном інформацією в обмеженому обсязі з деякими партнерами за договором.	Співпраця поширюється на партнерів за більш стратегічними договорами та інші сфери, такі як вручення документів, отримання показань свідків.	Співпраця поширюється на широкі сфери взаємодії, включаючи спільні розслідування на двосторонній основі, в тому числі допомогу у стягненні податків та поверненні офшорних активів відповідно до принципів, викладених у міжнародних документах.	Об'єднана оперативна група, створена групою партнерів за стратегічними договорами для розслідування глобальних податкових злочинів після дотримання всіх вимог конфіденційності.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	b. Ефективне використання інформації	Інформація, отримана в результаті обміну, використовується виключно для розслідування справ. Час обробки міжнародних запитів часто перешкоджає розслідуванню та/або поверненню активів.	Інформація, отримана в результаті обміну, також обмежено використовується для оцінки ризиків. Час обробки міжнародних запитів покращується, але процес не оптимізовано для ефективного розслідування всіх справ.	Інформація, отримана в результаті обміну, тепер використовується для проведення оцінки ризиків у поєднанні з національними базами даних на комплексній основі. Час обробки міжнародних запитів є швидким та впорядкованим, що дозволяє проводити належне розслідування та/або повернення активів у складних справах.	Інформація, якою обмінюються, використовується для проведення складної оцінки ризиків з метою виявлення тенденцій у незаконних фінансових потоках, з використанням інформації про бенефіціарних власників. Моніторинг та перевірка своєчасності та точності міжнародних запитів дозволяє юрисдикції адаптуватися та максимізувати ефективність.
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
9.5 Механізм моніторингу	Ведення статистики щодо міжнародної співпраці	Ведення обмеженої кількості даних про кількість отриманих або надісланих запитів.	Розширено статистичне охоплення: кількість зроблених, отриманих, опрацьованих, задоволених, відхилених запитів; час, необхідний для надання відповіді.	Повний набір статистичних даних, що включає: кількість розслідувань, проведених з урахуванням міжнародної співпраці, які завершилися порушенням кримінальної справи; розслідування, проведені за дорученням або спільно з іноземними партнерами; кількість і вартість активів, заморожених і конфіскованих у результаті міжнародної співпраці. Інформація використовується для вдосконалення процесів, перегляду умов договорів з метою розширення сфери співробітництва.	Дані ефективно використовуються для формування стратегії боротьби з глобальними фінансовими злочинами та протидії незаконним фінансовим потокам. Зворотний зв'язок з керівництвом щодо вимог та потреб у міжнародному співробітництві використовується при розподілі ресурсів та розробці стратегії, в тому числі превентивних заходів.
	Оцінка				

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Супровідні коментарі/ Докази				

Принцип 10. Захист прав підозрюваних

Як і в будь-якому злочинному режимі, вкрай важливо, щоб особам, які є об'єктом кримінального розслідування податкових злочинів, надавалися певні основні права, в тому числі ті, що викладені в Декларації прав людини Організації Об'єднаних Націй. Очікується, що юрисдикція на встановленому рівні забезпечить дотримання певних основних і процесуальних прав, які надаються кожному підозрюваному або обвинуваченому у вчиненні кримінального діяння, включаючи податкові злочини, з чіткими інструкціями щодо інформування підозрюваних про їхні права під час кримінального податкового розслідування або на його початку.

Шлях до вищих рівнів розвитку являє собою еволюцію юрисдикції від закріплення основних і процесуальних прав у національному законодавстві з обмеженими допоміжними заходами до активного залучення для ефективного впровадження з детальними інструкціями щодо обов'язків і відповідальності слідчих органів. Рівні потенціалу включають механізми моніторингу та перевірки, щоб уникнути порушення прав підозрюваних.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Характерні ознаки					
10.1 Основні права	а. Право на презумпцію невинуватості осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні податкових злочинів	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються прогалини через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та/або перевірку. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.
	Оцінка				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки б. Право на захист від подвійного притягнення до відповідальності Оцінка Доказова база та запропоновані подальші кроки	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.
10.2 Право на захист а. Право на поінформованість про свої права, включаючи процедуру забезпечення цього права, коли триває/розпочинається кримінальне податкове розслідування Оцінка	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутність чітких вказівок щодо розширення захисту під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Конкретні вказівки щодо розширення захисту прав під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу, а також розширенням захисту прав під час перетворення громадського аудиту на кримінальне розслідування. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
b. Право зберігати мовчання	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутність чітких вказівок щодо розширення захисту під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Конкретні вказівки щодо розширення захисту прав під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу, а також розширенням захисту прав під час перетворення громадського аудиту на кримінальне розслідування. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
с. Право на поінформованість про подробиці звинувачення	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутність чітких вказівок щодо розширення захисту під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Конкретні вказівки щодо розширення захисту прав під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу, а також розширенням захисту прав під час перетворення громадського аудиту на кримінальне розслідування. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.
Оцінка				

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
d. Право на доступ до послуг адвоката та його консультації, а також право на безкоштовну юридичну консультацію	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутність чітких вказівок щодо розширення захисту під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Конкретні вказівки щодо розширення захисту прав під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу, а також розширенням захисту прав під час перетворення громадського аудиту на кримінальне розслідування. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.
Оцінка				
Доказова база та запропоновані подальші кроки				
e. Право на усний та письмовий переклад	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві, але залишаються недоліки через неоднозначність, винятки та неналежний моніторинг та перевірку. Відсутність чітких вказівок щодо розширення захисту під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Відсутня персональна відповідальність за порушення цих прав.	Основні та процесуальні права закріплені в законодавстві без двозначності та винятків, але залишаються значні прогалини через неналежний моніторинг та перевірку. Конкретні вказівки щодо розширення захисту прав під час перетворення цивільної перевірки на кримінальне розслідування. Обмежена персональна відповідальність за порушення цих прав у кожному конкретному випадку.	Основні та процесуальні права закріплені в законі без двозначностей та винятків, підкріплені детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу, а також розширенням захисту прав під час перетворення громадського аудиту на кримінальне розслідування. Персональна відповідальність за порушення цих прав забезпечується повсюдно.	Існують процедури для регулярного перегляду справ/завершених розслідувань та фіксації порушень з метою проактивного захисту прав підозрюваних, як у формі інструменту моніторингу справ, так і у формі етичної експертизи. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Керівні принципи регулярно оновлюються для забезпечення суворого дотримання вимог та уникнення закриття розслідувань.

Рівні розвитку	Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
f. Захист даних	Існують внутрішні інструкції щодо захисту даних платників податків, але не існує національного режиму захисту даних. Механізму перевірки не існує.	Внутрішнє законодавство передбачає захист даних платників податків, а національні закони про захист даних впроваджуються в державних установах. Здійснюється моніторинг виконання внутрішніх інструкцій. Розпочато забезпечення інформаційної безпеки системи зберігання даних.	Зaproваджено національний режим захисту даних, який синхронізовано із захистом прав підозрюваних. Обмін інформацією регулюється такими законами та міжнародними стандартами конфіденційності ¹⁷ . Інформаційна безпека зберігання даних надійно захищена. Внутрішні інструкції щодо захисту даних регулярно оновлюються.	Впроваджено процедури регулярного розгляду справ та фіксації порушень для проактивного захисту прав підозрюваних, пов'язаних з даними. Відповідальні сторони визначають сфери ризику та проактивно працюють над зменшенням порушень за допомогою навчання та/або превентивних заходів. Регулярно оновлюються керівні принципи для забезпечення суворого дотримання керівних принципів захисту даних.	
Оцінка					
Доказова база та запропоновані подальші кроки					
10.3 Право на невідкладний розгляд справи судом	Право закріплено в законі	Право на швидкий судовий розгляд закріплено в законі, але не підкріплено матеріально-технічним забезпеченням та неналежний моніторинг і перевірка.	Право на швидкий судовий розгляд закріплено в законі та підкріплено частковим аналізом матеріально-технічних потреб, але залишаються недоліки через неналежний моніторинг та перевірку.	Право на швидкий судовий розгляд закріплено в законі та підкріплено детальним аналізом матеріально-технічних вимог, а також детальними інструкціями та суворим механізмом моніторингу.	Застосування інформаційних технологій та механізму аналізу судових справ для виявлення випадків затягування судового розгляду та виклики для прийняття рішень на політичному рівні з метою проактивного пошуку інноваційних рішень.

¹⁷ Див. розділ С «Обмін інформацією: основні складові»: <http://www.oecd.org/tax/transparency/global-forum-handbook-2016.pdf> та Основну вимогу 3 Технічного завдання Глобального форуму з АОІ. <https://www.oecd.org/tax/transparency/AEOI-terms-of-reference.pdf>

Рівні розвитку		Зародження	Становлення	Усталеність	Реалізація потенціалу
	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				
Загальна оцінка за принцип	Оцінка				
	Доказова база та запропоновані подальші кроки				

Додаток А. Приклад можливого формату проведення самооцінювання

У п'яти юрисдикціях, де впроваджуються пілотні програми «Відсутність кордонів у кримінальних розслідуваннях податкових інспекторів» (TIWB-CI), було проведено самооцінювання за допомогою проекту моделі рівнів розвитку у форматі 3-денного семінару. На основі отриманих відгуків, приклад проведення самооцінювання з використанням моделі рівнів розвитку наведено нижче:

Організація та підготовка семінару з самооцінювання

- Організувати 3-денний семінар з міждисциплінарною групою учасників, до якої можуть входити представники відомства з розслідування податкових злочинів, розвідувального органу, підрозділу фінансової розвідки, посадові особи з різних функціональних сфер податкового адміністрування (головним чином, державного аудиту або митниці, якщо це доречно), прокуратури, інших правоохоронних органів (наприклад, антикорупційного органу), особи, відповідальні за розробку політики, та будь-які інші зацікавлені сторони, які юрисдикція може вважати важливими для себе.
- Модуль електронного навчання з Десяти глобальних принципів, розроблений ОЕСР, може бути надісланий учасникам заздалегідь. Наразі курс доступний англійською, іспанською та французькою мовами. Для того, щоб зареєструватися на курс,
  - 1) перейдіть на Платформу обміну знаннями (www.ksp-ta.org);
  - 2) створіть обліковий запис, якщо у вас його ще немає, використовуючи робочу електронну пошту; у розділі «Країна/організація» виберіть свою країну;
  - 3) ви отримаєте електронного листа з проханням підтвердити свій обліковий запис. Якщо ви його не отримали, перевірте папку «Спам» або напишіть на пошту OECD.TaxandCrime@oecd.org

Проведення семінару з самооцінювання

- Проведіть семінар з командою з 2 помічників, добре обізнаних з Десятьма глобальними принципами та моделлю рівнів розвитку, які будуть задавати напрямок обговоренню.
- Призначте координатора від відомства з розслідування податкових злочинів для зв'язку з учасниками та помічниками.
- Під час 3-денного семінару слід виділити достатньо часу для обговорення самооцінювання, щоб визначити найкращі оцінки для кожного елемента моделі.
- Розділіть учасників на десять груп, в ідеалі диверсифікуючи відомства та ролі в групі, та призначте кожній групі принцип для обговорення та прийняття рішення щодо поточного рівня розвитку юрисдикції відповідно до цього принципу.
- Кожна група також повинна визначити основну інформацію про юрисдикцію, яка впливає на її здатність боротися з податковими злочинами (робоче середовище), та визначити обмеження, з якими стикається юрисдикція за кожною характерною ознакою.

- Для ефективності самооцінювання його слід проводити таким чином, щоб зробити процес максимально об'єктивним і спонукати до критичного мислення. Однак слід подбати про те, щоб розмови були відвертими і відкритими, а людей слід заохочувати до висловлення своїх поглядів.
- Наприкінці семінару кожна група завершує оцінювання, вказуючи рівні розвитку юрисдикції за характерними ознаками розвитку за тим чи іншим принципом.
- Наприкінці семінару кожна група робить презентацію з детальним аналізом рівнів розвитку за принципом, закріпленим за групою, разом з оцінкою ефективності. Висновки, здійснені групою, має оскаржити інша група під час презентації.
- Помічникам варто піддавати сумніву думки груп з самооцінювання, зокрема, просити їх надати підтверджувальні докази, якщо це доречно, під час презентацій кожної з груп.

Підсумки семінару з самооцінювання

- Підсумкові оцінки готуються після об'єднання всіх самооцінок, зроблених кожною групою, і ряду рекомендацій щодо підвищення ефективності в юрисдикції.
- Координатор подає керівнику Агентства з розслідування податкових злочинів звіт про проведення семінару, що включає самооцінки, виконані учасниками, та рекомендації, надані учасниками.
- Керівник відомства з розслідування податкових злочинів ініціює процес подальшого обговорення із зацікавленими сторонами та складання плану дій з розбудови потенціалу для усунення недоліків, виявлених у результаті самооцінювання за допомогою моделі рівнів розвитку.
- За результатами самооцінки можуть бути розроблені заходи політики, наприклад, посібники або інші конкретні дії.
- Юрисдикції, які бажають взяти участь у проекті Відсутність кордонів у кримінальних розслідуваннях податкових інспекторів» (TIWB-CI), можуть зв'язатися з Координатором проекту, Секретаріатом організації «Відсутність кордонів для податкових інспекторів» за адресою: secretariat@tiwb.org для отримання додаткової інформації.